

Коммерциялык эмес билим берүү мекемеси
Окуу-илимий-өндүрүштүк комплекси
«Кыргызстан эл аралык университети»

Эл аралык Медицина мектеби
Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация программасы
560001 «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн)

«Бекитемин»

**«КЭАУ» КЭББ ОИӨК дин
Ректору, профессор
Савченко Е.Ю.**

2025 ж.

ЖЫЙЫНТЫКТООЧУ МАМЛЕКЕТТИК АТТЕСТАЦИЯ ПРОГРАММАСЫ

**560001 «Дарылоо иши» адистиги
(чет өлкөлүк жарандар үчүн)**

Бүтүрүүчүнүн квалификациясы: адис (дарыгер)

Окутуу формасы: күндүзгү (очная)

Бишкек – 2025

Коммерциялык эмес билим берүү мекемеси
Окуу-илимий-өндүрүштүк комплекси
«Кыргызстан эл аралык университети»

Эл аралык Медицина мектеби
Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация программасы
560001 «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн)

МАЗМУНУ

1. Жалпы жоболор	5
2. Мамлекеттик аттестациялык комиссия	6
3. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны өткөрүү тартиби	7
4. Бүтүрүүчүнүн кесиптик даярдыгы	9
5. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын структурасы, көлөмү жана мазмуну	17
6. Баалоо каражаттарынын фонду	54
7. Макулдашуу барагы	55
8. Өзгөртүүлөрдү каттоо барагы	56

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын программасы иштелип чыгып, кафедранын жыйынында каралып, жактырылды:

1. «Терапия»

Протокол № ____ « ____ » _____ 202__ ж.

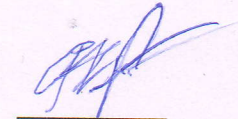
Кафедра башчысы, м.и.д., профессор Байтова Г.М.

(колу)

2. «Хирургиялык оорулар»

Протокол № ____ « ____ » _____ 202__ ж.

Кафедра башчысы, м.и.к., доцент м.а. Сулайманкулов Р.М.

(колу)

3. «Акушерство жана гинекология»

Протокол № ____ « ____ » _____ 202__ ж.

Кафедра башчысы, м.и.к., доцент Жылкичиева Ч.С.

(колу)

4. «Педиатрия»

Протокол № ____ « ____ » _____ 202__ ж.

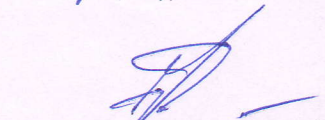
Кафедра башчысы, Найзабекова С.Дж.

(колу)

5. «Коомдук саламаттыкты сактоо»

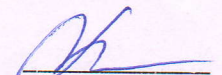
Протокол № ____ « ____ » _____ 202__ ж.

Кафедра башчысы, м.и.к., доценттин м.а. Садырбеков К.К.

(колу)

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын программасы КЭАУ ЭАММ деканаты менен макулдашылды

Декан, Азимова Г.Р.

(колу)

« ____ » _____ 202__ ж.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын программасы «КЭАУ» ОИӨК Билим берүү департаменти менен макулдашылды

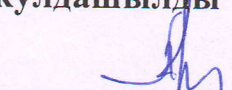
Билим берүү департамент директору, Ибраева А.Т.

(колу)

« ____ » _____ 202__ ж.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын программасы «КЭАУ» ОИӨК нин Мониторинг жана сапат департаменти менен макулдашылды

МСДнин директору Халилова М.В.

(колу)

« ____ » _____ 202__ ж.

Коммерциялык эмес билим берүү мекемеси
Окуу-илимий-өндүрүштүк комплекси
«Кыргызстан эл аралык университети»

Эл аралык Медицина мектеби
Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация программасы
560001 «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн)

Кыскартмалар жана белгилөөлөр

Бул жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын программасында төмөнкү кыскартмалар колдонулат:

ЖКБ – жогорку кесиптик билим берүү;

МАК – мамлекеттик аттестациялык комиссия;

ЖМА – жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация;

МБС – мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖИК – жалпы илимий компетенциялар;

НБП – негизги билим берүү программасы;

КК – кесиптик компетенциялар;

БМСЖ – биринчи медициналык-санитардык жардам;

СЖЖМК – социалдык-жеке жана жалпы маданий компетенциялар;

БКФ – баалоо каражаттарынын фонду;

КЭАУ ЭАММ - Кыргызстандын Эл аралык университетинин Эл аралык медицина мектеби

1. ЖАЛПЫ КӨРСӨТМӨЛӨР

Бүтүрүүчүнүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясынын курамына кирген аттестациялык сыноолор «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн) боюнча негизги билим берүү программасына толук ылайык келет жана эл аралык аккредитациядан өткөн. Кыргызстандын Эл аралык университетинин алдындагы Эл аралык медицина мектебинин билим берүү программасын өздөштүрүү бүтүрүүчүлөрдү милдеттүү жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациядан өткөрүү менен аяктайт.

Жыйынтыктоочу аттестациялык сыноолор бүтүрүүчүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты тарабынан белгиленген кесиптик милдеттерди аткарууга практикалык жана теориялык даярдыгынын деңгээлин аныктоо үчүн жүргүзүлөт.

Эл аралык медицина мектебинин бүтүрүүчүлөрү үчүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын (ЖМА) максаты — кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптанган билимдердин, жөндөмдөрдүн жана көндүмдөрдүн деңгээлинин мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына шайкештигин аныктоо болуп саналат.

1.1. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация өз ишмердүүлүгүндө төмөнкүлөрдү жетекчиликке алат:

- Кыргыз Республикасынын 2023-жылдын 11-августундагы № 179 «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамына ылайык (Кыргыз Республикасынын 2026-жылдын 23-январындагы № 6 Мыйзамынын редакциясында).
- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 10-июнундагы № 329 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билим берүү уюму жөнүндө жобого ылайык (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 9-декабрындагы № 790 токтомунун редакциясында).
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2015-жылдын 15-сентябрындагы № 1179/1 буйругу менен бекитилген 560001 «Дарылоо иши» даярдоо багыты (адистиги) боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык.
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2021-жылдын 30-июлундагы № 1357/1 буйругу менен бекитилген 560001 «Дарылоо иши» даярдоо багыты (адистиги) боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык.

2. МАМЛЕКЕТТИК АТТЕСТАЦИЯЛЫК КОМИССИЯ

Мамлекеттик аттестациялык комиссия өз ишмердүүлүгүндө Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү мыйзамдарын, ушул Жобону, жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарттарын, ошондой эле жогорку кесиптик билим берүү уюмдары тарабынан иштелип чыккан окуу-методикалык документтерди жетекчиликке алат.

Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын негизги функциялары:

- бүтүрүүчүнүн даярдыгынын деңгээлинин жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына жана бекитилген негизги билим берүү программасына ылайык күтүлүүчү окуу натыйжаларына шайкештигин аныктоо;
- жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын жыйынтыгы боюнча квалификация ыйгаруу жана бүтүрүүчүгө жогорку кесиптик билим берүү боюнча мамлекеттик же белгиленген үлгүдөгү диплом берүү жөнүндө чечим кабыл алуу;
- мамлекеттик аттестациялык комиссиянын ишинин жыйынтыктарынын негизинде бүтүрүүчүлөрдү даярдоону өркүндөтүүгө багытталган сунуштарды иштеп чыгуу.

2.1. Эл аралык медицина мектебинин бүтүрүүчүлөрүнүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү үчүн Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын курамы макулдашуу жолу менен түзүлүп, Кыргыз Республикасынын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги тарабынан бекитүүгө сунушталат.

2.2. «Дарылоо иши» адистиги боюнча Мамлекеттик аттестациялык комиссия кеминде 5 адамдан түзүлөт.

2.3. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын төрагасы болуп Эл аралык медицина мектебинде иштебеген, тиешелүү багыттагы алдыңкы адистердин (илим докторлору жана профессорлор) ичинен дайындалат, ал эми мындай адистер жок болгон учурда илим кандидаттары же тиешелүү тармактагы уюмдардын тажрыйбалуу адистери дайындалат. Комиссиянын төрагасы комиссиянын ишин уюштурат жана көзөмөлдөйт, бүтүрүүчүлөргө коюлуучу талаптардын бирдейлигин камсыз кылат. Бир эле адам катары менен эки жылдан ашык төрага боло албайт.

2.4. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын курамы Эл аралык медицина мектебинин профессордук-окутуучулук курамынан, ошондой эле саламаттык сактоо уюмдарынан чакырылган адистерден түзүлөт. Комиссиянын курамына факультеттердин декандары, кафедра башчылары, жогорку окуу жайдын административдик-башкаруучулук кызматкерлери жана жетекчилиги киргизилбейт.

2.5. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны өткөрүү мезгилинде документтерди жүргүзүү, тариздөө жана комиссиянын ишин камсыз кылуу үчүн ректордун буйругу менен профессордук-окутуучулук курамдын же илимий кызматкерлердин арасынан катчы дайындалат.

2.6. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын курамы комиссиянын иши башталганга чейин бир айдан кечиктирилбестен түзүлүп жана бекитилет. Өзгөчө учурларда комиссиянын мүчөлөрү ректордун буйругу менен алмаштырылышы мүмкүн.

2.7. Бүтүрүүчү кафедралар тарабынан иштелип чыккан экзамендик, тесттик жана практикалык суроолор бекитүү үчүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация башталганга чейин 30 күн мурда Кыргызстандын Эл аралык университетинин Эл аралык медицина мектебинин Окуу-илимий-методикалык кеңешине (ОИМК) сунушталат.

2.8. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация башталганга чейин 10 күн мурда деканат Мамлекеттик аттестациялык комиссияга төмөнкү документтерди тапшырат:

- мамлекеттик аттестацияга жиберилген студенттер жөнүндө ректордун буйругу;
- студенттердин окуу планын аткаруусу жана окуу дисциплиналары менен практикалар боюнча алган баалары (баллдары) көрсөтүлгөн жыйынтыктоочу ведомость.

3. ЖЫЙЫНТЫКТООЧУ МАМЛЕКЕТТИК АТТЕСТАЦИЯНЫ ӨТКӨРҮҮ ТАРТИБИ

3.1. Мамлекеттик аттестациялык сыноолорду өткөрүү тартиби жогоруда көрсөтүлгөн ченемдик документтердин негизинде (п.1.2.) бүтүрүүчү кафедралар тарабынан иштелип чыгат.

3.2. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга «Дарылоо иши» адистиги боюнча билим берүү программасын толук өздөштүргөн жана аралык контролдун бардык формаларынан ийгиликтүү өткөн студенттер киргизилет. Бүтүрүүчүлөр мамлекеттик аттестацияга ректордун буйругу менен жолдонулат.

3.3. Мамлекеттик аттестацияны өткөрүү тартиби бүтүрүүчүлөргө аттестация башталганга чейин 3 айдан кечиктирбестен жеткирилет.

3.4. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын расписаниеси бүтүрүүчүлөргө аттестация башталганга чейин 2 жума мурда жеткирилет.

3.5. Бүтүрүүчүлөргө мамлекеттик аттестацияга даярдануу үчүн зарыл шарттар түзүлөт жана консультациялар өткөрүлөт.

3.6. Мамлекеттик аттестациялык сыноолордун жыйынтыктары ошол эле күнү, белгиленген тартипте аттестациялык комиссиянын жыйындарынын протоколдору таризделгенден кийин жарыяланат жана төмөнкү баалар менен аныкталат: «эң жакшы», «жакшы», «канааттандырарлык», «канааттандырарлык эмес».

3.7. ЖМАдан өтпөй калган же жүйөсүз себеп менен экзаменге келбеген бүтүрүүчүлөр Кыргызстандын Эл аралык университетиден академиялык маалымкат менен чыгарылат.

Квалификация ыйгаруу жана жогорку кесиптик билим берүү боюнча мамлекеттик үлгүдөгү диплом берүү жөнүндө чечим жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын оң жыйынтыктарынын негизинде Мамлекеттик аттестациялык комиссия тарабынан протоколдор аркылуу кабыл алынат.

МАК чечимдери жабык жыйында, жыйынга катышкан комиссия мүчөлөрүнүн жөнөкөй көпчүлүк добушу менен кабыл алынат. Комиссиянын төрагасы же анын орун басарынын милдеттүү катышуусу талап кылынат. Добуштар тең чыккан учурда төраганын (же анын ордун баскан төраганын орун басарынын) чечүүчү добуш укугу бар.

3.8. Бардык экзамендерди «эң жакшы» жана «жакшы» баалары менен тапшырып, бүткүл окуу мезгилиндеги орточо GPA (Grade Point Average) 3,75тен төмөн болбогон, ошондой эле жыйынтыктоочу аттестациялык сыноолорду ийгиликтүү тапшырып, бүтүрүү квалификациялык ишин «эң жакшы» баа менен коргогон бүтүрүүчүгө артыкчылык диплом берилет (аскердик даярдык боюнча баа эске алынбайт). Студенттин бүткүл окуу мезгилиндеги орточо баллы дипломдун тиркемесинде көрсөтүлөт.

3.9. Негизги билим берүү программасын өздөштүргөн, бирок жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияда мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына шайкештигин тастыктай албаган бүтүрүүчүлөргө Кыргызстандын Эл аралык университетиге кайра калыбына келтирилген учурда кайра аттестациялык сыноолор белгиленет.

3.10. Кайра аттестациядан өтүү мурдагы биринчи тапшыруудан кийин кеминде 3 айдан эрте эмес жана 5 жылдан кеч эмес мөөнөттө жүргүзүлөт.

3.11. Кайра аттестациялык сыноолор эки жолудан ашык дайындалбайт.

3.12. Жүйөлүү себептер менен (медициналык көрсөткүчтөр, үй-бүлөлүк жагдайлар, документ менен тастыкталган) аттестацияга катыша албаган бүтүрүүчүлөргө окуудан чыгарылбастан кайра тапшырууга мүмкүнчүлүк берилет. Кошумча жыйындар белгиленген тартипте уюштурулат.

3.13. Бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясынын жыйынтыктары Кыргызстандын Эл аралык университетинин Окумуштуулар кеңешинин жыйынында мамлекеттик аттестациялык комиссиянын төрагасынын жазуу түрүндөгү отчетунун негизинде каралат.

3.14. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын отчету кесиптик даярдоонун сапатын өркүндөтүү боюнча сунуштары менен бирге электрондук түрдө аттестация аяктагандан кийин эки айдын ичинде билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга тапшырылат. Зарыл учурда ыйгарым укуктуу орган отчеттун түп нускасын талап кылууга укуктуу.

3.15. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын жыйындарынын протоколдору жана отчеттору Кыргызстандын Эл аралык университетинин архивинде сакталат.

4. АПЕЛЛЯЦИЯ

Апелляциялык комиссиянын курамы Эл аралык медицина мектебинин профессордук-окутуучулук курамына кирген, бирок Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын курамына кирбеген адамдардын ичинен түзүлөт.

4.1. ГАКтын жыйынтыктары менен макул болбогон учурда бүтүрүүчү аттестациялык сыноо өткөн күнү эле, ГАКтын төрагасынын атына апелляциялык арыз берүүгө укуктуу, төмөнкү учурларда:

- суроолордун туура эмес коюлушу, программадан тышкары чыгышы, маселелердин жана тесттик суроолордун жоопторунда каталар болушу;
- Мамлекеттик аттестацияны өткөрүү тартибинин ГАК тарабынан бузулушу;
- ГАКтын ишине объективдүү баа берүүгө тоскоолдук кылган жагдайлар.

4.2. Бүтүрүүчүнүн алынган жыйынтык деңгээлине канааттанбагандыгы апелляцияга негиз боло албайт.

4.3. Апелляциялык комиссия төраганын же анын орун басарынын чечими боюнча ГАК мүчөлөрүнүн жыйынын бүтүрүүчүнүн катышуусунда өткөрөт. Эгер бүтүрүүчү жүйөлүү себепсиз келбей калса, арыз четке кагылат.

4.4. Бүтүрүүчүнү кошумча суроо-жоопко алуу каралбайт.

4.5. Апелляциянын жыйынтыгында баа комиссиялык тартипте өзгөртүлүшү (жогорулатылышы же төмөндөтүлүшү) мүмкүн жана ГАКтын төрагасы жана мүчөлөрү кол койгон протокол менен таризделет.

5. ЖЫЙЫНТЫКТООЧУ МАМЛЕКЕТТИК АТТЕСТАЦИЯНЫН ТҮЗҮЛҮШҮ

«Дарылоо иши» 560001 адистиги боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация аралык дисциплиналар аралык экзамен түрүндө өткөрүлөт.

Дисциплиналар аралык экзамен төмөнкү этаптардан турат:

I этап –Компьютердик тестирлөө.

Студенттердин теориялык даярдыгынын деңгээли компьютердик тесттик экзамен аркылуу текшерилет.

Компьютердик тестирлөө Кыргызстандын Эл аралык университетинин Ресурстук борборунун колдоосу менен бардык студенттер үчүн бир эле учурда өткөрүлөт. Тест материалдары кесиптик дисциплиналардын мазмунун камтыйт.

Ар бир экзамен тапшыруучу тесттик тапшырмалар базасынан кокус тандоо ыкмасы менен түзүлгөн 100 суроодон турган жеке тесттик тапшырманы алат. 90 мүнөт ичинде тыныгуусуз түрдө студент тесттик суроолорго жооп берип, туура варианттарды белгилейт.

Мамлекеттик аттестацияга чыгарылган дисциплиналар:

- 1. Эпидемиология.** Коомдук саламаттык сактоо жана гигиена
- 2. Терапия** (стационардык жана амбулатордук этап), үй-бүлөлүк медицина, фтизиатрия, инфекциялык оорулар, неврология, дерматовенерология, психиатрия ж.б.
- 3. Педиатрия** (балдар оорулары жана инфекциялары)
- 4. Хирургия** (хирургиялык оорулар, анестезиология жана реанимация, офтальмология, травматология ж.б.)
- 5. Акушерлик жана гинекология** (стационардык жана амбулатордук этап)

Билимди баалоонун критерийи – тесттик суроолорго туура жооптордун саны. Өтүү босогосу 60 балл жана андан жогору. Баалоо критерийлери:

- 60 баллга чейин – «канааттандырарлык эмес»
- 61–79 – «канааттандырарлык»
- 80–89 – «жакшы»
- 90–100 – «эң жакшы»

60% жана андан жогору туура жооп берген студент кийинки этапка жолдонулат.

Тестирлөө учурунда ГАК мүчөлөрү аудиторияда болушат. Тартип бузулган учурда ГАК төрагасы студентти аттестациядан чыгарууга укуктуу, жана тиешелүү акт түзүлөт.

II этап – Объективдүү структураланган клиникалык экзамен (мындан ары-ОСКЭ)

Студенттердин теориялык билимин, практикалык көндүмдөрүн жана клиникалык ой жүгүртүүсүн баалоого багытталган жана эки бөлүктөн турат.

1-бөлүк. Оорулуунун керебетинин жанында курация же ОСКЭ тапшыруу, бул этап кесиптик компетенцияларды текшерүүгө багытталган. Бул баскычта бүтүрүүчүгө кесиптик ишмердүүлүк үчүн зарыл болгон көндүмдөрдү жана ыкмаларды ырааттуу аткарууну көрсөтүү мүмкүнчүлүгү берилет. Ошондой эле деонтологиялык тарбия деңгээли жана студенттердин практикалык даярдыгы бааланат.

Бул этап эки бөлүктөн турат:

- а) ар кандай патологиясы бар чыныгы бейтаптын же симуляциялык бейтаптын жанында текшерүү жүргүзүү, мында бир же бир нече практикалык көндүмдөрдү аткаруу бааланат;
- б) ЭКГ, рентген сүрөттөрү жана лабораториялык көрсөткүчтөрдү чечмелөө жана интерпретациялоо.

Экзамендин жыйынтыгы практикалык даярдык жана теориялык билим өз-өзүнчө текшерилгенден кийин жалпы баа түрүндө коюлат. Аттестациялык сыноолордун жыйынтыктары ошол эле күнү ЖМА протоколдору таризделгенден кийин жарыяланат жана төмөнкү баалар менен аныкталат: «эң жакшы», «жакшы», «канааттандырарлык», «канааттандырарлык эмес». Жакшы жыйынтык көрсөткөн студент экинчи этапка жолдонулат.

Практикалык мамлекеттик экзамен клиникалык базаларда же Кыргызстандын Эл аралык университетинин Симуляциялык окутуу борборунда өткөрүлөт.

Практикалык бөлүктү баалоо критерийлери:

- «Эң жакшы» — бүтүрүүчү практикалык көндүмдөрдү толук, катасыз көрсөтөт. Алынган жыйынтыктарды толук жана так интерпретациялайт, этико-деонтологиялык принциптерди сактайт жана пациентке жекече мамиле кылат.

- «**Жакшы**» — практикалык көндүмдөрдүн көпчүлүгүн аткарат, бирок майда каталар болушу мүмкүн. Маалыматтарды жалпысынан туура интерпретациялайт, этико-деонтологиялык принциптерди сактайт.

- «**Канааттандырарлык**» — практикалык көндүмдөр жарым-жартылай аткарылат, тапшырма жарымынан көп эмес деңгээлде аткарылат, көп каталар бар. Натыйжаларды интерпретациялоодо кыйынчылыктар бар.

- «**Канааттандырарлык эмес**» — практикалык көндүмдөр аткарылбайт же толук туура эмес аткарылат, пациентке жекече мамиле сакталбайт.

Оорулуу менен иштөөдөгү практикалык көндүмдөр:

- бейтаптын даттанууларын, оорунун жана жашоо анамнезин чогултуу;

- ар кандай патологиядагы бейтапты алгоритм боюнча физикалык текшерүү (кароо, пальпация, перкуссия, аускультация);

- текшерүү жыйынтыктарын баалоо, синдромдорду бөлүп көрсөтүү, алдын ала диагноз коюу;

- бейтапты текшерүү планын түзүү;

- клиникалык диагнозду негиздөө жана коюу.

Анализ жыйынтыктарын баалоо:

1. Жалпы кан анализи (ЖКА), зааранын жалпы анализи (ЖЗА), Нечипоренко, Зимницкий, суткалык белок, микроальбуминурия, копрограмма, какырыктын жалпы анализи

2. Биохимиялык кан анализи (креатинин, жалпы белок, липиддер, холестерин, билирубин, АСТ, АЛТ ж.б.)

3. Гломерулярдык фильтрация ылдамдыгы

4. Кандагы глюкоза, глюкозо-толеранттык тест, гликозилденген гемоглобин

5. Гормоналдык изилдөөлөр (Т3, Т4, ТТГ, кортизол)

6. Иммундук статус (иммуноглобулиндер, ревматоиддик фактор ж.б.)

7. Вирустук гепатит маркерлери жана коагулограмма

8. Микрофлора жана антибиотиктерге сезимталдык анализдери, *Helicobacter pylori* тесттери.

Инструменталдык изилдөөлөр:

- ич көндөй жана кичи жамбаш УЗИ, ЭхоКГ

- рентгенография (көкүрөк, ич көндөй, сөөк-муун системасы)

- ЭКГ, ВЭМ-тест

- суткалык ЭКГ жана кан басым мониторинги, ФЭГД

2-бөлүк. Билет боюнча теориялык оозеки экзамен

Теориялык оозеки экзамен билеттер боюнча өткөрүлөт жана экинчи этаптын уландысы болуп саналат. Ал практикалык мамлекеттик экзаменди жана тестирлөөнү ийгиликтүү тапшыргандан кийин кабыл алынат.

Билеттин түзүмүнө төмөнкү окуу дисциплиналар боюнча суроолор кирет, алардын жыйынтыктары бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгү үчүн аныктоочу мааниге ээ:

«Коомдук саламаттык сактоо жана саламаттыкты башкаруу», «Жалпы гигиена», «Эпидемиология», «Терапия», «Педиатрия», «Хирургия», «Акушерлик жана гинекология».

«Канааттандырарлык», «жакшы» жана «эң жакшы» бааларын алуу этапты ийгиликтүү өтүү дегенди билдирет. Бул этап жыйынтыктоочу болуп саналат.

Жыйынтыктоочу оозеки экзаменди баалоо критерийлери:

- «**Эң жакшы**» — бүтүрүүчү программалык материалды терең, толук жана так өздөштүргөн; логикалык жана ырааттуу баяндайт; теория менен практиканы тыгыз байланыштырат; суроо өзгөргөндө да кыйынчылыксыз жооп берет; монографиялык адабияттарды билет; бардык негизги жана кошумча суроолорго туура жооп берет.

- «**Жакшы**» — программалык материалды жакшы билет; туура жана мазмундуу баяндайт; олуттуу каталарга жол бербейт; теорияны практикалык маселелерди чечүүдө туура колдонот; берилген суроолордун 90%ына жооп берет.

- «**Канааттандырарлык**» — негизги материалды билет, бирок так эместиктерге жана логикалык каталарга жол берет; суроолордун 80%ына жооп берет.

- «**Канааттандырарлык эмес**» — программалык материалдын олуттуу бөлүгүн билбейт; суроолорго жооп берүүдө олуттуу каталарга жол берет; адистиктин негизги маселелерине ориентирленген эмес.

Жыйынтыктоочу жалпы баалоо:

Жыйынтык баа мурунку этаптардын орточо баллына жараша коюлат:

«**Эң жакшы**» — орточо балл $\geq 4,6$. «**Жакшы**» — 3,6 – 4,5.

«**Канааттандырарлык**» — 3,0 – 3,5

Жыйынтыктоочу дисциплиналар аралык экзаменди оң бааны жогорулатуу максатында кайра тапшырууга жол берилбейт. ЖМА жыйынтыктары ошол эле күнү ГАК протоколдору таризделгенден кийин жарыяланат.

Үч этаптын жыйынтыгы боюнча Мамлекеттик экзамендик комиссия тарабынан дисциплиналар аралык экзамендин жыйынтык баасы коюлат. «Эң жакшы», «жакшы», «канааттандырарлык» баалары экзаменди ийгиликтүү тапшырды дегенди билдирет.

Тартип эрежелери:

ЖМАНын бардык этаптарында студентке байланыш каражаттарын жана электрондук эсептөө техникаларын (программаланбаган калькуляторлордон тышкары) колдонууга тыюу салынат. Ошондой эле өз алдынча даярдалган же башка окуу материалдарын колдонууга уруксат берилбейт.

Экзамен учурунда студент жооп даярдоо үчүн черновик баракты колдоно алат, ал жооп бергенден кийин ГАК катчысына тапшырылат (эгер жазуу жүргүзүлбөсө да).

Ар бир студенттик топ үчүн мамлекеттик экзаменди тапшыруу боюнча өзүнчө протокол түзүлөт. Протоколдо студенттин практикалык, тесттик жана оозеки даярдыгы боюнча баалар көрсөтүлөт. Протоколдор ГАК төрагасы, мүчөлөрү жана катчысы тарабынан кол коюлат.

Мамлекеттик дисциплиналар аралык комплекстүү экзаменге чыгарылуучу суроолордун тизмеги.

Коомдук саламаттык сактоо, жалпы гигиена жана эпидемиология

1. Жалпы гигиенага киришүү. Терминдер жана аныктамалар. Предмети жана милдеттери.
2. Гигиенадагы изилдөө методдору. Методдорду колдонуу өзгөчөлүктөрү.
3. Гигиенанын бөлүмдөрү. Максаттары жана милдеттери.
4. Курчап турган чөйрөнүн гигиенасы. Максаттары, милдеттери жана изилдөө методдору.
5. Курчап турган чөйрөнү булгоонун негизги булактары жана алардын салыштырма мүнөздөмөсү.
6. Экологиянын глобалдык көйгөйлөрү. Чечүү жолдору.
7. Курчап турган чөйрө факторлорун гигиеналык жөнгө салуу. Гигиеналык стандарттардын түрлөрү.
8. Курчап турган чөйрө факторлорун жөнгө салуунун негиздери. Гигиеналык стандарттарды белгилөөнүн этаптары.
9. Курчап турган чөйрө факторлорун жөнгө салуу принциптери жана иш-чаралары.
10. Абанын гигиенасы. Максаттары жана милдеттери.
11. Аба жана ден соолук. Абанын булгануу көйгөйлөрү.
12. Климат жана микроклимат. Микроклиматты изилдөө методдору.
13. Абанын химиялык касиеттери. Абанын булганышынын ден соолукка тийгизген таасири.
14. Суунун жана суу менен камсыздоонун гигиенасы. Ичүүчү суунун сапатын изилдөө методдору. Сууну тазалоо ыкмалары.
15. Суу жана ден соолук. Суунун булгануу көйгөйлөрү. Сууну тазалоонун физикалык жана химиялык методдору.
16. Ичүүчү суу менен камсыздоо көйгөйлөрү. Суунун булганышына каршы күрөшүү чаралары.
17. Топурактын гигиенасы. Топурактын гигиеналык мааниси.
18. Топурактын эпидемиологиялык мааниси. Инфекциялык оорулардын алдын алуу.
19. Топурак менен байланышкан эндемикалык оорулар. Алардын алдын алуу.
20. Калктуу конуштардын гигиенасы. Таштандылардан тазалоого коюлган талаптар.
21. Күн радиациясы. Анын түрлөрү жана мааниси.
22. Имараттарды жарыктандырууга коюлган гигиеналык талаптар.

23. Коомдук жана турак жай имараттарын, мектеп жана бала бакчаларды жарыктандыруу талаптары.
24. Тамактануу гигиенасы. Тамак рационун баалоо.
25. Рационалдуу тамактануунун негиздери. Алиментардык оорулар жана алардын алдын алуу.
26. Тамактануу жана ден соолук. Тамак уулануу жана анын классификациясы.
27. Дарылоо жана алдын алуу тамактануусу. Диеталык столдор.
28. Эмгек гигиенасы. Эмгектин оордугу жана чыңалуусу.
29. Эмгек физиологиясы. Кесиптик оорулар.
30. Өндүрүштүк коопсуздук. Кесиптик оорулардын алдын алуу.
31. Балдар жана өспүрүмдөр гигиенасы. Балдардын физикалык өнүгүүсү.
32. Балдардын жана өспүрүмдөрдүн физикалык өнүгүүсүн баалоо методдору.
33. Мектептерге жана бала бакчаларга коюлган гигиеналык талаптар.
34. Радиациялык гигиена. Терминдер жана милдеттери.
35. Радиация жана ден соолук. Радиациядан коргонуу методдору.
36. Ооруканалардын гигиенасы. Оорукана ичиндеги инфекциялар.
37. Ооруканаларга коюлган гигиеналык талаптар.
38. Оорукана ичиндеги инфекциялардын алдын алуу.
39. Коомдук саламаттык сактоонун теориялык негиздери. Тарыхы.
40. Коомдук саламаттык сактоонун максаттары жана милдеттери.
41. Коомдук саламаттык сактоодогу изилдөө методдору. Статистикалык изилдөөнү уюштуруу.
42. Коомдук саламаттык: терминдер, аныктамалар, мыйзам ченемдүүлүктөр. Ден соолукка коркунуч факторлорунун классификациясы, алардын таасирин алдын алуу ыкмалары.
43. Медициналык демография: калктын динамикасы, калктын кайра өндүрүлүшү, калктын миграциясы жана башка көрсөткүчтөр.
44. Коомдук саламаттыктын көрсөткүчтөрү. Ден соолук абалы боюнча маалыматтар жана аларды колдонуу.
45. Ден соолукту калыптандыруучу факторлор. Адамдын физикалык өнүгүүсүнүн көрсөткүчтөрү жана алардын медицинадагы мааниси.
46. Медициналык статистика. Статистикалык чоңдуктар жана алардын колдонулушу.
47. Медициналык статистиканын өзгөчөлүктөрү. Медициналык статистиканын милдеттери жана түрлөрү.
48. Саламаттык сактоо тармагында статистикалык изилдөөнү уюштуруу. Статистикалык чоңдуктар жана алардын саламаттык сактоо практикасында колдонулушу.
49. Калктын оорулуулугу коомдук саламаттыктын көрсөткүчү катары. Оорулардын эл аралык классификациясы (МКБ-10).
50. Калктын оорулуулугунун жалпы жана атайын көрсөткүчтөрү. Аларды аныктоо ыкмалары, артыкчылыктары жана кемчиликтери.

51. Медициналык кароолор: алдын ала жана мезгилдүү. Балдардын жана чоңдордун ден соолук топтору.
52. Жугушсуз оорулар жана алардын алдын алуу.
53. Жугуштуу оорулар жана алардын алдын алуу.
54. Ден соолукту чыңдоо. «Ден соолук» түшүнүгүнүн аныктамалары. Ден соолукту чыңдоонун ыкмалары.
55. Оорулардын алдын алуу. Медициналык профилактиканын түрлөрү.
56. Саламат жашоо образы. Ден соолукту чыңдоонун системалары. Ден соолукту чыңдоонун көйгөйлөрү.
57. Калктын ден соолугун коргоо жаатындагы мамлекеттик саясат. Мамлекеттик саясаттын укуктук-нормативдик базасы.
58. Саламаттык сактоо тармагындагы бирдиктүү мамлекеттик саясат. Улуттук саясатты иштеп чыгуу жана илгерилетүүнүн негизги этаптары.
59. Саламаттык сактоодо эл аралык кызматташтык. Саламаттык сактоодогу глобалдашуу.
60. Биоэтика. Терминдер жана аныктамалар. Изилдөө ыкмалары. Дарыгерлик деонтология. Гиппократ анты.
61. Саламаттык сактоодогу менеджмент. Терминдер жана аныктамалар, максаттары жана милдеттери.
62. Саламаттык сактоону каржылоо. Терминдер жана аныктамалар, максаттары жана милдеттери.
63. Саламаттык сактоо системаларын уюштуруунун формалары. Камсыздандыруу медицинасы.
64. Медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын башкаруу. Терминдер жана аныктамалар, максаттары жана милдеттери.
65. Саламаттык сактоодо башкаруунун маалыматтык системалары. Терминдер жана аныктамалар, максаттары жана милдеттери.
66. Саламаттык сактоо уюмдарынын түрлөрү. Артыкчылыктары жана кемчиликтери.
67. Дарылоо-диагностикалык кызматтарды уюштуруу. Максаттары жана милдеттери. Артыкчылыктары жана кемчиликтери.
68. Коомдук саламаттык кызматтарын уюштуруу. Максаттары жана милдеттери. Артыкчылыктары жана кемчиликтери.
69. Эпидемиология түшүнүгү. Предмети жана милдеттери. Эпидемиологиянын ыкмалары.
70. Эпидемиологиялык иликтөө, анын жугуштуу оорулар менен күрөшүүдөгү мааниси.
71. Эпидемиялык очок түшүнүгү. Андагы эпидемияга каршы иш-чаралар.
72. Иммунитет түшүнүгү, иммунитеттин түрлөрү жана конкреттүү механизмдери. Жугуштуу оорулардын жаш курактык өзгөчөлүктөрү.

73. Калктын иммунитетинин эпидемиялык процесстин өнүгүшүндөгү мааниси. Жугуштуу оорулардын жаш курактык өзгөчөлүктөрү. Иммунологиянын калыптанышынын жолдору.
74. Жугуштуу оорулар стационарынын уюштурулушу жана түзүмү. Жугуштуу оорулар ооруканаларына коюлуучу талаптар, инфекциялык бөлүмдөрдүн санитардык-эпидемиологиялык режими.
75. Инфекциянын булактары. Инфекция булактары тууралуу түшүнүк. Оорунун ар түрдүү формаларынын эпидемиологиялык мааниси: типтүү, атиптүү жана көмүскө. Жугуштуу оорунун ар кандай мезгилдеринде оорулуунун жугуштуулугу.
76. Инфекциянын берилиш механизмдери, жолдору жана факторлору. Берилиш механизмдерин жана жолдорун үзгүлтүккө учуратуу боюнча иш-чаралар.
77. Жугуштуу башталыштын таралуу жолдору. Ар кандай жолдор менен тараган эпидемиялардын мүнөздөмөсү.
78. Жугуштуу оорулардын классификациясы. Инфекциялардын салыштырма мүнөздөмөсү.
79. Эпидемиологиялык көзөмөл кызматынын түзүмү жана ишин уюштуруу.
80. Жугуштуу оорулардын алып жүрүүчүлөрүнө каршы күрөш ыкмалары. Дезинсекция. Инсектициддер жана аларды колдонуу ыкмалары.
81. Дезинфекциянын физикалык ыкмалары. Дезинфекциялык камералар.
82. Дезинфекциянын химиялык ыкмалары. Дезинфекциялык жабдуулар.
83. Дератизация. Калктуу пункттарда кемирүүчүлөрдү жок кылуу боюнча чаралар.
84. Калктын жугуштуу ооруларга кабылбоочулугун жогорулатуу. Профилактикалык эмдөөлөрдүн ролу жана мааниси.
85. Адамзат коомунда жугуштуу ооруларды жоюу жолдору. Профилактика ыкмалары.
86. Дарыгерлик участкага жүргүзүлүүчү эпидемияга каршы иш-чаралар. Иштин мазмуну жана ыкмалары.
87. Жугуштуу ооруларды эрте изоляциялоонун эпидемиологиялык мааниси. Жугуштуу оорулар үчүн бокс жана жарым бокс бөлмөлөрү.
88. Жугуштуу оорулардын таралышындагы социалдык аспектилер жана алардын алдын алуу. Социалдык мааниге ээ оорулар жана алардын профилактикасы.
89. Жугушсуз оорулардын калк үчүн мааниси. Актуалдуу жугушсуз оорулар жана алардын алдын алуу.

Терапия

Пульмонология

1. ОРВИ менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү: диагностика критерийлери, оордук даражалары, текшерүү планы, госпитализацияга

- көрсөтмөлөр. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК), вакцинация, алдын алуу.
2. Пневмония. Аныктамасы. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы.
 3. Пневмония. Козгогучуна жана оордук даражасына жараша клиникасы жана диагностикалык критерийлери. Пневмониянын татаалдашуулары.
 4. Атиптик козгогучтар менен шартталган пневмониялардын клиникасынын, жүрүшүнүн жана дарылоонун өзгөчөлүктөрү.
 5. Коомдон алынган пневмония менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Карыларда жана кош бойлууларда пневмониянын өзгөчөлүктөрү. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК, МСЭК), диспансерлөө.
 6. Өнөкөт обструктивдүү өпкө оорусу (ӨООО). Аныктамасы. Тобокел факторлору. Патогенези. Классификациясы. Клиникасы. Диагностикасы.
 7. ӨООО. Оордук даражасын интегралдык баалоо. Курчусунун критерийлери. Татаалдашуулары. Дарылоонун принциптери.
 8. ӨООО менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК, МСЭК), жумушка жайгаштыруу, диспансерлөө, алдын алуу.
 9. Плевриттер. Аныктамасы. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы.
 10. Плевриттер. Бир тараптуу плеврит менен ооругандарды заманбап жүргүзүү тактикасы. Дарылоонун принциптери. Татаалдашуулар. Алдын алуу.
 11. Бронхоэктазиялык оору. Аныктамасы. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы. Клиникасы. Диагностикасы.
 12. Бронхоэктазиялык оору: бейтаптарды жүргүзүү тактикасы. Антибактериалдык терапия. Курчусунун алдын алуу. Прогноз.
 13. Бронхиалдык астма. Аныктамасы. Этиологиясы. Патогенези. Классификациясы.
 14. Бронхиалдык астма. Клиникасы. Диагностикасы. БАнын контролдоо деңгээлин баалоо.
 15. Бронхиалдык астманы дарылоонун принциптери. Ступендүү терапия жана мониторинг. Алдын алуу. Прогноз.
 16. Аспириндик астма жана физикалык жүктөм астмасынын этиологиясы, патогенези жана клиникасынын өзгөчөлүктөрү. Дарылоонун принциптери.
 17. Бронхиалдык астма менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК), жумушка жайгаштыруу, диспансерлөө, алдын алуу.
 18. Бронхиалдык астмада дем кысылуу кармашын токтотуу.
 19. Тамекиге көз карандылык. Аныктамасы. Классификациясы. Диагностикасы. Дарылоонун принциптери.

20. Өпкө эмфиземасы. Аныктамасы. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы. Биринчи жана экинчи эмфиземанын диагностикалык критерийлери.
21. Курч дем алуу жетишсиздиги: себептери, диагностикалык критерийлери, дифференциалдык терапия.
22. Өнөкөт дем алуу жетишсиздиги. Аныктамасы. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы. Дарылоонун принциптери. Алдын алуу.
23. Өнөкөт өпкө жүрөгү. Себептери. Патогенези. Диагностикалык критерийлери жана дарылоо принциптери.
24. Диссеминацияланган өпкө оорулары. Аныктамасы. Этиопатогенези. Классификациясы.
25. Идиопатиялык өпкө фиброзу. Диагностикалык критерийлери. Дарылоонун принциптери. Прогноз.
26. Өпкө артериялык гипертензиясы. Классификациясы. Баштапкы жана экинчилик формалары. Диагностикалык критерийлери. Дарылоо тактикасы.

Кардиология

1. Ишемиялык жүрөк оорусу (ИЖО). Аныктамасы. Этиологиясы. Тобокел факторлору жана алардын мааниси. ИЖОнун классификациясы.
2. Стенокардия. Аныктамасы. Этиопатогенези. Классификациясы.
3. Туруктуу стенокардия: клиникасы, диагностикасы, ЭКГнын ролу, жүктөм жана медикаментоздук тесттер. Радионуклиддик жана инвазивдик диагностикалык методдор. Дарылоонун принциптери. Алдын алуу чаралары.
4. ИЖО менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Жүктөм стенокардиясы. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК, МСЭК), диспансерлөө, алдын алуу.
5. ST сегменти көтөрүлбөгөн курч коронардык синдром (туруктуу эмес стенокардия). Классификациясы. Диагностикалык критерийлери. Догоспиталдык жана госпиталдык этаптагы тактика.
6. ST сегменти көтөрүлбөгөн курч коронардык синдром (Q-толкунсуз миокард инфаркты). Диагностикалык критерийлери. Дарылоо тактикасы.
7. ST сегменти көтөрүлгөн курч коронардык синдром (Q-толкундуу миокард инфаркты). Түрлөрү. Башталуу варианттары. Инфаркттын мезгилдери. Лабораториялык жана инструменталдык диагностика.
8. Миокард инфарктынын догоспиталдык жана госпиталдык этаптагы дарылоо тактикасы. ЧКВ (стент коюу, АКШ операциясы) үчүн көрсөтмөлөр.
9. Миокард инфарктынын эрте татаалдашуулары. Сол карынчанын курч аневризмасы. Диагностика критерийлери жана жүргүзүү тактикасы.
10. Курч жүрөк жетишсиздиги (кардиогендик шок). Клиникасы, диагностикасы жана интенсивдүү терапиясы.

11. Курч жүрөк жетишсиздиги (өпкө шишиги). Клиникасы, диагностикасы жана интенсивдүү терапиясы.
12. Миокард инфарктынын кеч татаалдашуулары. Дресслер синдрому. Диагностика критерийлери жана дарылоо принциптери.
13. Миокард инфаркты болгон бейтаптарды амбулатордук жүргүзүү: медикаментоздук жана физикалык реабилитация. КЭК, МСЭК, диспансерлөө, санаторий-курорттук реабилитация.
14. Өпкө артериясынын тромбоэмболиясы (ӨАТЭ). Клиникасы жана шашылыш жардам.
15. Артериялык гипертония (Гипертониялык оору). Аныктамасы. Классификациясы, максат органдар жабыркашынын клиникасы жана диагностикасы.
16. Артериялык гипертония: дарылоо (медикаментоздук жана немедикаментоздук). Гипотензивдүү терапия принциптери. Кан басымдын максаттуу деңгээли.
17. Артериялык гипертония менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. КЭК жана МСЭК, диспансерлөө, алдын алуу.
18. Гипертониялык криздер. Түрлөрү. Шашылыш жардам.
19. Экинчи даражадагы артериялык гипертониялар. Аныктамасы. Классификациясы. Эки этаптуу текшерүү схемасы.
20. Феохромоцитома. Аныктамасы. Патогенези. Клиникасы. Диагностикасы. Дарылоо принциптери.
21. Биринчи гиперальдостеронизм. Аныктамасы. Патогенези. Клиникасы. Диагностикасы. Дарылоо принциптери.
22. Аорта коарктациясы. Аныктамасы. Патогенези. Клиникасы. Диагностикасы. Дарылоо принциптери.
23. Вазореналдык гипертония. Аныктамасы. Клиникасы. Диагноз критерийлери. Дарылоо принциптери.
24. Экинчи гипертония менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. КЭК, диспансерлөө, алдын алуу.
25. Миокардиттер. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы. Клиникалык картинасы.
26. Миокардиттер. Лабораториялык жана инструменталдык диагностикасы. Дарылоо. Татаалдашуулары. Прогноз.
27. Инфекциялык эндокардит. Аныктамасы, этиологиясы, патогенези. Клиникасы. Диагностикасы.
28. Инфекциялык эндокардит: диагностикалык критерийлери. Дарылоо. Прогноз. Алдын алуу.
29. Митралдык клапан жетишсиздиги. Этиологиясы, патогенези, клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.

30. Митралдык стеноз. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
31. Аорта клапан жетишсиздиги. Клиникасы, диагностикасы, татаалдашуулары жана дарылоо.
32. Аорта тешигинин стенозу. Клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
33. Жүрөктүн бириккен жана аралаш кемтиктери. Клиникасы жана дарылоо тактикасы.
34. Ревматикалык ысытма. Аныктамасы. Этиологиясы. Патогенези. Классификациясы.
35. Ревматикалык ысытма. Джонс–Кисель диагностикалык критерийлери.
36. Ревматикалык ысытма: дарылоо жана алдын алуу. КЭК, диспансерлөө.
37. Дилатациялык кардиомиопатия. Аныктамасы. Этиологиясы. Патогенези.
38. Дилатациялык кардиомиопатия: клиникасы, диагностикасы, дарылоо жана прогноз.
39. Гипертрофиялык кардиомиопатия. Аныктамасы. Этиологиясы. Патогенези.
40. Гипертрофиялык кардиомиопатия: клиникасы, диагностикасы, дарылоо жана прогноз.
41. Перикардиттер. Этиологиясы. Классификациясы. Патогенези.
42. Кургак перикардит. Клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
43. Экссудативдик перикардит. Жүрөк тампонадасы. Клиникасы жана дарылоо.
44. Көтөрүлмө (возбудимость) бузулуулар. Себептери. Патогенези. Классификациясы.
45. Мерцательная аритмия. Клиникасы, диагностикасы, ЭКГ белгилери жана дарылоо.
46. Пароксизмалдык тахикардия. Клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
47. Экстрасистолия. Клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
48. Жүрөк блокадалары. Классификациясы. Клиникасы жана дарылоо.
49. Морганьи–Эдемс–Стокс синдрому. Клиникасы жана шашылыш жардам.
50. Кан айлануунун биринчи токтоосу. Асистолия. Диагноз жана шашылыш жардам.
51. Кан айлануунун биринчи токтоосу. Карынчанын фибрилляциясы. Диагноз жана шашылыш жардам.
52. Өнөкөт жүрөк жетишсиздиги. Классификациясы, клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
53. Өнөкөт жүрөк жетишсиздиги менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. КЭК, МСЭК, диспансерлөө жана алдын алуу.

Гастроэнтерология

1. Гастроэзофагеалдык рефлюкс оорусу. Тобокел факторлору, этиопатогенези. Клиникалык картинасы.

2. Гастроэзофагеалдык рефлюкс оорусу. Диагностика ыкмалары жана дарылоонун принциптери.
3. Өнөкөт гастрит. Аныктамасы. Этиологиясы, патогенези. Клиникасы.
4. Өнөкөт гастрит. *H. pylori* аныктоо ыкмалары. Татаалдашуулары. Дарылоо. Алгачкы жана экинчи даражадагы профилактика.
5. Өнөкөт гастрит менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Диагностикалык критерийлер (клиникалык, лабораториялык-инструменталдык). Госпитализацияга көрсөтмөлөр. Татаалдашуулардын алдын алуу.
6. Ашказан жана 12 эли ичегинин жара оорусу. Этиологиясы, патогенези, диагностикалык критерийлери.
7. Ашказан жана 12 эли ичегинин жара оорусу. Дарылоонун негизги принциптери. Реабилитацияда физиотерапия жана санаторий-курорттук дарылоо. Рецидив жана татаалдашуунун алдын алуу.
8. Жара оорусу менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. Диагностикалык критерийлер. Госпитализацияга көрсөтмөлөр. Терапевттин тактикасы. Противорецидивдик терапия. Экинчи профилактика.
9. Өнөкөт гепатиттер: этиологиясы, патогенези. Классификациясы.
10. Өнөкөт гепатиттер: негизги синдромдор. Этиологиясына жараша дарылоо. Профилактика, реабилитация, прогноз.
11. Өнөкөт вирустук гепатиттер: клиникалык өзгөчөлүктөрү, диагностикасы жана дарылоосу.
12. Өнөкөт вирустук гепатит менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. КЭК, МСЭК, диспансерлөө, профилактика.
13. Боор циррозу. Себептери, тобокел факторлору. Порталдык гипертензия жана асцит патогенези. Классификациясы. Клиникасы.
14. Боор циррозу. Диагностикалык критерийлер. Дарылоо принциптери. Татаалдашуулары.
15. Боор циррозунун татаалдашуусу: порталдык гипертензия, кызыл өңгөч веналарынын варикозу. Кан кетүүдө шашылыш жардам жана алдын алуу.
16. Боор циррозу менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү. КЭК, МСЭК, диспансерлөө.
17. Жаралуу колит. Этиологиясы. Клиникасы.
18. Жаралуу колит. Классификациясы, диагностикасы, татаалдашуулары.
19. Крон оорусу. Классификациясы, клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
20. Ичегинин кыжырдануу синдрому. Диагностикалык критерийлер жана дарылоо.
21. Өнөкөт холецистит. Этиологиясы, патогенези.
22. Өнөкөт холецистит. Диагностикасы жана дарылоо принциптери.
23. Өт жолдорунун дискинезиясы. Клиникасы, дарылоо жана профилактика.

24. Өт баштыкча дискинезиясы жана холецистит менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү.
25. Постхолецистэктомиялык синдром. Диагностикасы жана дарылоо.
26. Өнөкөт панкреатит. Классификациясы, клиникасы, диагностикасы.
27. Өнөкөт панкреатит: дарылоонун негизги багыттары.
28. Өнөкөт панкреатит менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү.

Эндокринология

1. 1-типтеги кант диабети. Этиологиясы, патогенези, агымынын өзгөчөлүктөрү, диагностикасы, дарылоосу. Инсулин терапиясы, дайындоо ыкмасы.
2. 2-типтеги кант диабети. Этиологиясы, патогенези. Коркунуч факторлору, диагностика критерийлери. Дарылоонун принциптери. Пероралдык кант түшүрүүчү дары-дармектер, классификациясы, көрсөтмөлөрү жана каршы көрсөтмөлөрү.
3. Диабеттик нефропатия: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоосу. Коркунуч факторлору.
4. Диабеттик макроангиопатия: классификациясы, клиникалык көрүнүштөрү, диагностикасы, дарылоосу, коркунуч факторлору.
5. Кетоацидоздук кома: себептери, клиникасы, диагностикасы жана шашылыш жардам.
6. Гипогликемиялык кома: себептери, клиникасы, диагностикасы жана шашылыш жардам.
7. Диффуздук токсикалык зоб, тиреотоксикалык жүрөк, офтальмопатия: клиникалык көрүнүштөрү, диагностикасы, дарылоосу.
8. Эндемиялык зоб. Йод жетишсиздик оорулары. Клиникасы, дарылоосу, алдын алуу, профилактиканын түрлөрү.
9. Гипотиреоз. Аныктамасы, этиологиясы, патогенези, клиникасы, классификациясы, диагностикасы, дарылоосу.
10. Несахардык диабет: этиологиясы, патогенези, клиникасы, диагностикасы, дарылоосу.
11. Бөйрөк үстү безинин өнөкөт жетишсиздиги (Аддисон оорусу): этиологиясы, патогенези, клиникасы, диагностикасы, татаалдашуулары, дарылоосу.
12. Иценко-Кушинг синдрому жана оорусу: клиникасы, диагностикасы, татаалдашуулары, дарылоосу.
13. Семирүү. Аны аныктоо ыкмалары, татаалдашуулардын алдын алуу. Семирүү кант диабетинин, метаболикалык синдромдун, атеросклероздун жана артериялык гипертензиянын коркунуч фактору катары. Дарылоо.
14. Акромегалия жана гигантизм: этиологиясы, патогенези, клиникасы, диагностикасы, дарылоосу.

Нефрология

1. Курч гломерулонефрит. Аныктамасы. Этиологиясы, коркунуч факторлору. Патогенези.
2. Курч гломерулонефрит. Классификациясы. Диагностикасы. Дарылоонун принциптери. Жыйынтыктары (натыйжалары).
3. Курч гломерулонефрит менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Диагностикалык критерийлер. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Дарылоонун принциптери. Прогнозу, биринчилик жана экинчилик профилактика.
4. Өнөкөт гломерулонефрит. Этиологиясы, патогенези, классификациясы.
5. Өнөкөт гломерулонефрит. Клиникалык көрүнүшү, лабораториялык-аспаптык диагностикасы. Дарылоосу, прогнозу.
6. Өнөкөт гломерулонефрит менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Оорунун клиникалык формаларынын диагностикалык критерийлери. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Профилактика.
7. Өнөкөт пиелонефрит. Аныктамасы. Этиологиясы, патогенези, клиникасы.
8. Өнөкөт пиелонефрит. Лабораториялык жана аспаптык изилдөөлөр. Жыйынтыгы, дарылоосу, прогнозу.
9. Өнөкөт пиелонефрит менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Диагноз коюу критерийлери. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Жүргүзүүнүн принциптери. Профилактика.
10. Нефротикалык синдром: аныктамасы. Клиникалык көрүнүштөрү. Диагностикалык мүмкүнчүлүктөрү. Дарылоонун принциптери.
11. Бөйрөктүн амилоидозу: аныктамасы, бейим кылуучу факторлор, классификациясы, патогенезинин негизги звенолору.
12. Бөйрөктүн амилоидозу: диагноз коюунун клиникалык, лабораториялык жана аспаптык критерийлери, дарылоо принциптери, прогнозу.
13. Курч бөйрөк жабыркашы. Аныктамасы, этиологиясы, классификациясы, патогенези, клиникасы.
14. Курч бөйрөк жабыркашы: лабораториялык жана аспаптык диагностикасы, терапиянын принциптери, профилактикасы жана прогнозу.
15. Өнөкөт бөйрөк оорусу (ӨБО): аныктамасы, этиологиясы, патогенези, классификациясы, клиникалык көрүнүшү.
16. Өнөкөт бөйрөк оорусу: лабораториялык жана аспаптык диагностикасы, терапиянын принциптери, профилактикасы жана прогнозу.
17. ӨБО менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Дарылоонун принциптери, ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК), медициналык-социалдык экспертиза (МСЭК), диспансерлештирүү, профилактика.
18. Бөйрөктүн уулуу жабыркашы: аныктамасы, этиологиясы, классификациясы, патогенези, клиникасы, диагностикасы, дарылоосу.

Ревматология

1. Ревматоиддик артрит. Аныктамасы. Этиологиясы. Коркунуч факторлору. Патогенези. Классификациясы. Диагностикалык критерийлер.
2. Ревматоиддик артритти дарылоонун принциптери. Заманбап базистик терапия. Физиотерапиянын жана дарылоочу дене тарбиянын ревматоиддик артрит менен ооругандарды реабилитациялоодогу мааниси.
3. Ревматоиддик артрит менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Убактылуу эмгекке жарамсыздык экспертизасы (КЭК), медициналык-социалдык экспертиза (МСЭК), диспансерлештирүү, профилактика. Биринчилик жана экинчилик профилактика.
4. Остеоартрит. Аныктамасы. Этиопатогенези. Муун синдромунун клиникалык өзгөчөлүктөрү. Диагностикасы жана дарылоонун принциптери.
5. Остеоартрит менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. КЭК, МСЭК, диспансерлештирүү, профилактика.
6. Реактивдүү артриттер. Муун синдромунун өзгөчөлүктөрү. Диагностикалык критерийлер. Дарылоонун принциптери.
7. Анкилоздоочу спондилоартрит. Аныктамасы. Этиологиясы. Патогенези. Омуртканын функционалдык кыймылдуулугун баалоо. Муун синдромунун клиникалык өзгөчөлүктөрү. Диагноз критерийлери. Дарылоонун принциптери.
8. Подагра. Аныктамасы. Этиологиясы. Патогенези. Муун синдромунун өзгөчөлүктөрү. Курч подагралык артриттин клиникасы. Диагноз критерийлери. Ремиссия мезгилиндеги дарылоо. Профилактика. Дарылоонун фармакологиялык эмес жана медикаментоздук ыкмалары.
9. Подагра менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү: ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Ремиссия мезгилиндеги дарылоо. КЭК, МСЭК, диспансерлештирүү, профилактика.
10. Системалык кызыл жугуш (системалык кызыл волчанка). Аныктамасы. Этиопатогенези. Клиникалык көрүнүштөрү. Диагностикалык критерийлер. Активдүүлүк жана оордук индекстери.
11. Системалык кызыл жугушту дарылоонун принциптери. Биологиялык терапия түшүнүгү. Прогноз. Профилактика.
12. Системалык склеродермия. Аныктамасы, этиопатогенези. Классификациясы. Теринин өзгөрүүлөрүнүн стадиялары. Органдардын склеродермиялык жабыркашы (айрыкча өпкө жана бөйрөктүн жабыркашынын мааниси). Рейно синдрому. Диагностикалык критерийлер.
13. Системалык склеродермия. Патогенетикалык иммуносупрессивдик жана антифиброздук терапия.

14. Сезгенүү миопатиялары. Дерматомиозит (полимиозит). Аныктамасы. Этиологиясы жана патогенези. Классификациясы. Клиникалык көрүнүшү. Татаалдашуулары.
15. Дерматомиозит (полимиозит). Лабораториялык жана аспаптык диагностика. Морфологиялык диагностика. Диагностикалык критерийлер. Дарылоо.
16. Диффуздук тутумдаштыргыч ткандардын оорулары менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Системалык кызыл жугуш жана системалык склеродермиянын диагностикалык критерийлери. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. Дарылоонун принциптери.
17. Системалык васкулиттер. Классификациясы. Түйүндүү полиартериит. Диагностикалык критерийлер. Дарылоонун принциптери.
18. Системалык васкулиттер: Вегенер гранулематозу, Такаясу артериити. Диагностикалык критерийлер. Дарылоонун принциптери.
19. Остеопороз. Маселе катары түшүнүк. Классификациясы. Татаалдашуулары. Лабораториялык жана аспаптык диагностикасы. Дарылоонун жана профилактиканын принциптери.
20. Дары-дармек оорусу. Клиникалык формалары жана айрым түрлөрүнүн көрүнүштөрү (кычышма исиркек – крапивница, Квинке шишиги).
21. Дары-дармек оорусу – анафилактикалык шок. Анафилактикалык шоктун патогенези. Өтүү варианттары. Шашылыш жардам. Прогноз.

Гематология

1. Гемобластоздор. Классификациясы. Лейкоздор. Лейкоздордун шишиктик прогрессиясы.
2. Курч миелобласттык лейкоз менен өнөкөт миелоиддик лейкоздун терминалдык стадиясын дифференциалдык диагностикалоо критерийлери.
3. Парапротейнемиялык гемобластоздор. Көптөгөн миелома. Көптөгөн миеломаны моноклоналдык гаммапатиялар менен дифференциалдык диагностикалоо.
4. Эритремия жана анын диагноз критерийлери. Эритремияны экинчи даражадагы эритроцитоздор менен дифференциалдык диагностикалоо.
5. Гемофилиялар. Түрлөрү, классификациясы, диагноз критерийлери, дарылоонун өзгөчөлүктөрү.
6. Геморрагиялык васкулит. Диагноз критерийлери. Тромбоцитопениялык пурпура, тромбоцитопатиялар менен дифференциалдык диагностика. Дарылоонун принциптери.
7. Темир жетишсиздик анемиясы. Клиникасы, лабораториялык диагностикасы, дарылоосу, профилактикасы.

8. Курч лимфобласттык лейкозду өнөкөт лимфоцитардык лейкоз менен дифференциалдык диагностикалоонун негизги критерийлери.
9. ДВС-синдром. Аныктамасы. Диагностикалык критерийлери. Стадиялары. Шашылыш терапиянын принциптери. Профилактикасы.
10. Лимфаденопатиялардын дифференциалдык диагнозу жана дифференциалдык терапиясы.
11. Спленомегалиялардын дифференциалдык диагнозу жана дифференциалдык терапиясы.
12. Темир жетишсиздик анемиясы менен ооругандарды амбулатордук шартта жүргүзүү. Диагностика критерийлери жана классификациясы. Ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. КЭК, МСЭК, диспансерлештирүү, биринчилик жана экинчилик профилактика.
13. Фолий жетишсиздик, гипо- жана апластикалык анемиялар менен ооругандарды амбулатордук дарылоо. Диагностика критерийлери, ооруканага жаткыруунун көрсөткүчтөрү. КЭК, МСЭК, үй-бүлөлүк дарыгер тарабынан диспансерлештирүү.

Үй-бүлөлүк медицина

1. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде баш ооруу синдрому. Өмүргө коркунучтуудурган баш оорулары. Диагностикалык алгоритм, классификация, дарылоо (мигрень, кластердик баш оору).
2. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде баш айлануу синдрому. Диагностикалык алгоритм, классификация, дарылоо.
3. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде «тизе ооруу» синдрому. Диагностикалык алгоритм, классификация, дарылоо.
4. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде геронтология. Жүрөк-кан тамыр жана бронх-өпкө оорулары бар бейтаптарды жүргүзүү принциптери.
5. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде «колдун оорушу» синдрому. Диагностикалык алгоритм, классификация, дарылоо.
6. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде «ич ооруу» синдрому. Өмүргө коркунучтуу ооруларды диагностикалоо алгоритми, тактика жана дарылоо.
7. Үй-бүлөлүк дарыгер практикасында диарея. Классификация, диагностикалык жана дарылоо алгоритми.
8. Үй-бүлөлүк дарыгердин ишинде заара жол инфекциясы менен ооругандарды амбулатордук жүргүзүү, диагностикалык жана дарылоо алгоритми.

Хирургия

9. Диффуздук токсикалык бонокто хирургиялык дарылоонун көрсөткүчтөрү жана каршы көрсөтмөлөрү. УЗИ жана жука ийне менен аспирациялык биопсия (УЗИ+ТАБ). Методикасы. Калкан безинин биопсиясына көрсөткүчтөр.
10. Диффуздук токсикалык бонокто операцияга чейинки даярдык жана операция ыкмалары. Операция көлөмү жана операциядан кийинки оорулоолор.

11. Курч тиреоидиттин татаалдашуулары (абсцесс, моюн флегмонасы, ириндүү медиастинит). Хирургиялык дарылоо.
12. Аутоиммундук тиреоидитте (Хашимото богогу) операцияга көрсөткүчтөр. Операция көлөмү. Операциядан кийинки жүргүзүү.
13. Фиброздук тиреоидитте (Ридель тиреоидити) хирургиялык дарылоо. Операция көлөмү жана операциядагы коркунучтар.
14. Гипотиреоздо хирургиялык кийлигишүүлөр. Операцияга чейинки даярдык. Татаалдашуулар.
15. Биринчи гиперпаратиреоздо операцияга чейинки даярдык жана хирургиялык дарылоо.
16. Лактациялык курч мастит. Клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностика.
17. Лактациялык курч мастит. Консервативдик жана хирургиялык дарылоо.
18. Өңгөчтөгү бөтөн заттар. Клиникасы, диагностикасы жана дарылоо.
19. Өңгөчтүн химиялык күйүктөрү. Клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностика жана дарылоо.
20. Өңгөчтүн рубцтук тарышы. Клиникасы, жайгашуусу, формалары, диагностикасы.
21. Өңгөчтүн рубцтук тарышы. Дарылоо, бужирование ыкмалары, операция көрсөткүчтөрү.
22. Ахалазия кардия. Клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностика жана дарылоо.
23. Өңгөч дивертикулдары. Клиникасы, классификациясы, диагностикасы, операция көрсөткүчтөрү.
24. ГЭРБ. Операцияга көрсөткүчтөр, операция ыкмалары жана татаалдашуулар.
25. Өңгөчтүн варикоздук веналарынан кан кетүү. Клиникасы, диагностикасы.
26. Өңгөчтүн варикоздук веналарынан кан кетүү. Дарылоо, операция көрсөткүчтөрү.
27. Ашказан жана он эки эли ичегинин жара оорусунда операцияга көрсөткүчтөр. Кан кетүү: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
28. Кан кетүү жана кан жоготуу түшүнүгү. Кан агуулардын классификациясы. Клиникасы жана кан жоготуунун оордугун баалоо.
29. Ашказандын жана он эки эли ичегинин перфоративдик жарасы: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
30. Ашказандын жана он эки эли ичегинин перфоративдик жарасы: тигүүгө, резекцияга жана ваготомияга көрсөткүчтөр.
31. Ашказандын жана он эки эли ичегинин жара оорусу, кан агуу менен татаалдашкан: клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, консервативдик дарылоо.
32. Ашказандын жана он эки эли ичегинин жара оорусу, кан агуу менен татаалдашкан: операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.

33. Кан агууну убактылуу жана акыркы токтотуу. Кан агууда пайда болгон татаалдашуулар.
34. Ашказандын жана он эки эли ичегинин жара оорусу, пилоростеноз менен татаалдашкан: операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
35. Ашказандын жана он эки эли ичегинин жара оорусу, пилоростеноз менен татаалдашкан: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
36. Меллори–Вейс синдрому: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
37. Операциядан кийинки ашказандын оорулары: жалпы классификациясы. Демпинг-синдром: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
38. Операциядан кийинки ашказандын оорулары: алып келүүчү ичеги илмеги синдрому – клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
39. Анастомоздун пептикалык жарасы: клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
40. Анастомоздун пептикалык жарасы: дарылоо, операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары, татаалдашуулар.
41. Өт таш оорусу: классификациясы, клиникасы, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы, дарылоо.
42. Курч холецистит: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, дарылоо, операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
43. Өнөкөт калькулездик холецистит: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, дарылоо, операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
44. Холедохолитиаз: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
45. Холедохолитиаз: татаалдашуулары, операциялык жана эндоскопиялык дарылоого көрсөткүчтөр жана ыкмалар.
46. Постхолецистэктомиялык синдром: түшүнүгү, клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, операцияга көрсөткүчтөр жана хирургиялык дарылоо ыкмалары.
47. Курч панкреатит: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
48. Курч панкреатит: татаалдашуулары, консервативдик дарылоо, операцияга көрсөткүчтөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
49. Уйку безинин кисталары жана свищтери: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.
50. Ич көңдөйүнүн грыжалары: түшүнүгү, классификациясы, грыжанын элементтери жана түрлөрү.

51. Чурай грыжалары: чурай аймагынын хирургиялык анатомиясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
52. Сан грыжалары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
53. Киндик грыжалары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
54. Ак сызыктагы ич грыжалары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
55. Операциядан кийинки жана травмадан пайда болгон грыжалар: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
56. Диафрагманын кызыл өңгөч тешигинин грыжалары: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
57. Диафрагманын кызыл өңгөч тешигинин грыжалары: операцияга көрсөтмөлөр жана операция ыкмалары.
58. Диафрагмалык грыжалар: Ларрея жана Бохдалек грыжалары. Клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
59. Ушулган (ушулуп калган) грыжалар: түшүнүгү, классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, операциялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү жана этаптары.
60. Курч аппендицит: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, дарылоо.
61. Курч аппендицит: жайгашуусуна жараша, балдарда, кош бойлууларда жана карыларда клиникалык жүрүшүнүн өзгөчөлүктөрү.
62. Курч аппендицит: операцияга чейинки жана операциядан кийинки татаалдашуулар, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дарылоо.
63. Геморройдук оору: классификациясы, клиникалык көрүнүшү.
64. Геморройдук оору: татаалдашуулары, операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
65. Курч парапроктит: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дарылоо.
66. Параректалдык фистулалар: классификациясы, клиникалык көрүнүшү.
67. Параректалдык фистулалар: диагностикасы, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
68. Анальдык жарака: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
69. Түз ичегинин түшүп кетиши (ректалдык пролапс): клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
70. Түз ичегинин полиптери жана полипозу: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.

71. Ичеги өтпөстүгү (кишечная непроходимость): клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы.
72. Ичеги өтпөстүгү: классификациясы, дифференциалдык диагностикасы.
73. Динамикалык ичеги өтпөстүгү: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
74. Динамикалык ичеги өтпөстүгү: дарылоо, операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары, татаалдашуулар.
75. Обтурациялык ичеги өтпөстүгү: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
76. Обтурациялык ичеги өтпөстүгү: операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары, татаалдашуулар.
77. Странгуляциялык ичеги өтпөстүгү (бууроо, түйүлүү, кысылып калуу): түшүнүгү, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
78. Странгуляциялык ичеги өтпөстүгү: дарылоо, операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары, татаалдашуулар.
79. Курч жабышкак (спаечный) ичеги өтпөстүгү: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, консервативдик жана хирургиялык дарылоого көрсөтмөлөр.
80. Ичегинин инвагинациясы: түшүнүгү, түрлөрү, себептери, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
81. Ичегинин инвагинациясы: дарылоо, операцияга көрсөтмөлөр жана хирургиялык дарылоо ыкмалары, татаалдашуулар.
82. Боордун ачык жаракаттары (бычак менен, кесилген, ок атуу жаракаттары): клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы. Дарылоо.
83. Боордун жабык жаракаттары (жарылуу, эзилип кетүү, үзүлүү): клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы. Дарылоо.
84. Боордун абсцестери: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
85. Боор эхинококкозу: морфологиясы, биологиясы, жугуу жолдору, адамда өнүгүшү. Клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы. Дифференциалдык диагностика.
86. Боор эхинококкозу: татаалдашуулары, дарылоо, алдын алуу чаралары.
87. Боор альвеококкозу: клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы. Дифференциалдык диагностика.
88. Боор альвеококкозу: татаалдашуулары, дарылоо, алдын алуу чаралары.
89. Боордун паразиттик эмес кисталары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
90. Өпкөнүн абсцесси жана гангренагы: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
91. Өпкөнүн абсцесси жана гангренагы: операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык ыкмалар, татаалдашуулар.

92. Бронхоэктаздык ооруда хирургиялык дарылоонун көрсөтмөлөрү жана каршы көрсөтмөлөрү, операциянын көлөмү.
93. Өпкө эхинококкозу: клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы.
94. Өпкө эхинококкозу: операцияга көрсөтмөлөр, операция ыкмалары, татаалдашуулар.
95. Өпкө альвеококкозу: түшүнүгү, жугуу жолдору, Кыргызстандагы эндемикалык аймактар, клиникалык көрүнүшү жана дифференциалдык диагностикасы.
96. Өпкө альвеококкозу: классификациясы, стадиялары, хирургиялык дарылоо ыкмалары, алдын алуу чаралары.
97. Өпкөнүн паразиттик эмес кисталары: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
98. Плевра эмпиемасы: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
99. Курч ириндүү плеврит: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
100. Курч ириндүү плеврит: дарылоо, плевра көндөйүн дренаждоого көрсөтмөлөр.
101. Көк боордун жабыркашы: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
102. Спленэктомия: операцияга көрсөтмөлөр, каршы көрсөтмөлөр, хирургиялык ыкмалар, татаалдашуулар.
103. Жүрөк жана перикарддын жаракаттары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
104. Курч ириндүү медиастинит: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
105. Төмөнкү буттардын тамырларынын облитерациялоочу атеросклерозу: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
106. Төмөнкү буттардын тамырларынын облитерациялоочу атеросклерозу: дарылоо, операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары, татаалдашуулар.
107. Облитерациялоочу эндартериит: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
108. Облитерациялоочу эндартериит: консервативдик дарылоонун принциптери, операцияга көрсөтмөлөр, хирургиялык дарылоо ыкмалары.
109. Артериялык системадагы тромбоздор жана эмболиялар: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
110. Төмөнкү буттардын веналарынын варикоздук кеңейиши: клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы.
111. Төмөнкү буттардын веналарынын варикоздук кеңейиши: консервативдик

жана хирургиялык дарылоо ыкмалары.

112. Посттромбофлебиттик синдром: клиникалык көрүнүшү, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.
113. Жүз үстүңкү веналардын курч тромбофлебети: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Дарылоо.
114. Төмөнкү буттардын терең веналарынын курч тромбозу: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.
115. Ичке ичегинин ачык жаракаттары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
116. Ичке ичегинин жабык жаракаттары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
117. Ичке ичегинин дивертикулу (Меккель дивертикулу): клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, татаалдашуулары жана дарылоо.
118. Крон оорусунда операцияга көрсөтмөлөр. Операцияга чейинки даярдык, хирургиялык кийлигишүүнүн көлөмү жана операциядан кийинки жүргүзүү.
119. Ичеги фистулалары: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, операцияга көрсөтмөлөр жана хирургиялык дарылоо ыкмалары.
120. Гиршпрунг оорусу: клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы.
121. Гиршпрунг оорусу: дифференциалдык диагностикасы, татаалдашуулары жана дарылоо.
121. Неспецификалык жаралуу колитте операцияга көрсөтмөлөр жана хирургиялык кийлигишүүнүн көлөмү. Татаалдашуулар.
122. Жоон ичегинин дивертикулдары: клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы.
123. Жоон ичегинин дивертикулдары: татаалдашуулары жана дарылоо.
124. Жоон ичегинин полиптери жана полипозу: клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы.
125. Жоон ичегинин полиптери жана полипозу: полиптердин түрлөрү, татаалдашуулары жана дарылоо.
126. Өнөкөт колостаз: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы.
127. Өнөкөт колостаз: татаалдашуулары, консервативдик жана хирургиялык дарылоо.
128. Перитонит: клиникалык көрүнүшү жана диагностикасы.
129. Перитонит: классификациясы, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.
130. Үшүк (отморожение): классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.
131. Күйүктөр: классификациясы, аянттын жана тереңдигин аныктоо

ыкмалары, дарылоо.

132. Жара басым (пролежень): себептери, клиникалык көрүнүшү, дарылоо жана алдын алуу.

133. Жара жана жара инфекциясы: жаранын түшүнүгү жана белгилери. Хирургиялык иштетүү түрлөрү.

134. Жаралардын классификациясы: жара процесстин фазалары, жаранын айыгуу түрлөрү. Фазага жараша дарылоо.

135. Курч гематогендик остеомиелит: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.

136. Фурункул жана фурункулез: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.

137. Карбункул: клиникалык көрүнүшү жана дарылоо.

138. Абсцесстер жана флегмоналар: клиникалык көрүнүшү жана дарылоо.

140. Гидраденит: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.

141. Рожа (рожистое воспаление) учурунда хирургиялык дарылоого көрсөтмөлөр, оорунун формаларына жараша.

142. Клостридиалдык инфекция. Газ гангрена: клиникалык көрүнүшү жана дарылоо.

143. Столбняк: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дарылоо жана алдын алуу.

144. Кан жана кан алмаштыргычтар. Кан куюу: көрсөтмөлөр, ыкмалар, компоненттерди куюу жолдору, татаалдашуулар.

145. Кан топтору жана резус-фактор: стандарттык сывороткалар жана цоликлондор менен аныктоо эрежелери.

146. Пневмоторакс жана гемоторакс: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.

147. Панариций: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана дарылоо.

148. Күйүк оорусу: стадиялары, диагностикасы жана дарылоо.

149. Күйүктөр: классификациясы, жергиликтүү дарылоо ыкмалары.

150. Электр жаракаты: классификациясы, клиникалык көрүнүшү жана биринчи жардам.

151. Ткандардын узакка кысылышы синдрому: клиникалык көрүнүшү жана биринчи жардам.

152. Кургак жана нымдуу гангрена: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.

153. Пиопневмоторакс: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.

154. Пневмоторакс жана гемоторакс: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.

155. Операцияга чейинки мезгил. Шашылыш операцияга бейтаптарды даярдоонун өзгөчөлүктөрү.

156. Ичтин жабык жаракаттары: ич көңдөйүндө кан кетүүнүн клиникалык көрүнүшү. Диагностика жана дарылоонун жалпы принциптери.
157. Ичтин жабык жаракаттары: көңдөй орган жарылгандагы клиникалык көрүнүшү. Диагностика, дифференциалдык диагностикасы жана дарылоо.
158. Хирургиядагы инвазивдик жана неинвазивдик диагностикалык ыкмалар.
159. Жаңы төрөлгөндөрдүн перитонити: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү.
160. Жаңы төрөлгөндөрдүн некротикалык жаралуу энтероколити: стадиялары, клиникалык жүрүшүнүн өзгөчөлүктөрү, татаалдашуулар, операцияга көрсөтмөлөр.
161. Жогорку тубаса ичеги өтпөстүгү: клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү.
162. Төмөн тубаса ичеги өтпөстүгү: клиникасы, диагностикасы, хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү, татаалдашуулар.
163. Балдардагы пилоростеноз: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү, татаалдашуулар.
164. Аноректалдык тубаса кемтиктер: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү.
165. Балдардагы ичегинин инвагинациясы: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү, татаалдашуулар.
166. Жаңы төрөлгөндөрдөгү омфалоцеле: классификациясы, клиникалык өзгөчөлүктөрү, хирургиялык дарылоо жана татаалдашуулар.
167. Балдардагы жүлүн грыжалары: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана хирургиялык дарылоого көрсөтмөлөр.
168. Балдардагы мээ грыжалары: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы жана хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү.
169. Балдардагы гидроцефалия: классификациясы, хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү, татаалдашуулар.
170. Жумшак ткандардын ириндүү сезгенүү оорулары: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, хирургиялык дарылоо өзгөчөлүктөрү, татаалдашуулар.
171. Жаңы төрөлгөндөрдүн омфалити: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, хирургиялык дарылоого көрсөтмөлөр, татаалдашуулар.
172. Курч гематогендик остеомиелит (балдарда): клиникалык көрүнүшү, формалары, диагностикасы, хирургиялык дарылоо, татаалдашуулар жана алдын алуу.
173. Өпкөнүн курч бактериялык деструкциясы: классификациясы, клиникалык формалары, диагностикасы, дарылоо жана хирургиялык тактика.
174. Балдардагы урук безинин түшүүсүнүн аномалиялары: клиникалык

формалары, диагностикасы, операцияга көрсөтмөлөр, операция мөөнөтү жана принциптери.

175. Балдардагы кызыл өңгөч ахалазиясы: клиникасы, диагностикасы жана хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү.

176. Балдардагы кызыл өңгөч халазиясы: клиникасы, диагностикасы жана хирургиялык дарылоонун өзгөчөлүктөрү.

177. Жаңы төрөлгөндөрдөгү өт жолдорунун атрезиясы: классификациясы, клиникалык өзгөчөлүктөрү, хирургиялык дарылоого көрсөтмөлөр жана татаалдашуулар.

6.4. Педиатрия Балдар оорусу (ИВБДВ)

1. Балдар курагындагы ооруларды интеграцияланган башкаруу (ИВБДВ): 2 айдан 5 жашка чейинки балага баа берүү жана классификациялоо. Баланын көйгөйлөрү, коркунучтун жалпы белгилери.
2. ИВБДВ: 2 айдан 5 жашка чейинки жөтөл, дем алуу кыйындашы жана астмоиддик дем алуусу бар баланы баалоо жана классификациялоо, андан кийинки байкоо жүргүзүү.
3. ИВБДВ: 2 айдан 5 жашка чейинки диареясы бар бала. Консультация жүргүзүү, диареяны дарылоо (А, Б, В пландары), андан кийинки байкоо.
4. ИВБДВ: 2 айдан 5 жашка чейинки ысытмасы бар бала. Консультация жүргүзүү, андан кийинки байкоо.
5. ИВБДВ: 2 айдан 5 жашка чейинки тамак оорусу бар бала. Консультация жүргүзүү, андан кийинки байкоо.
6. ИВБДВ: 2 айдан 5 жашка чейинки кулак инфекциясы бар балага баа берүү, классификациялоо, дарылоо жана андан кийинки байкоо.
7. ИВБДВ: 2 айдан 5 жашка чейинки салмагы аз жана анемиясы бар бала. Консультация, дарылоо жана байкоо жүргүзүү.
8. ИВБДВ: дени сак баланы тамактандыруу боюнча сунуштар (6 айга чейин; 6 айдан 12 айга чейин) жана оору учурундагы тамактандыруу.
9. ИВБДВ: дени сак баланы тамактандыруу боюнча сунуштар (12 айдан 2 жашка чейин жана андан улуу) жана оору учурундагы тамактандыруу.
10. ИВБДВ: 1 жумадан 2 айга чейинки балада мүмкүн болгон бактериялык инфекция. Консультация жүргүзүү жана байкоо.
11. ИВБДВ: 1 жумадан 2 айга чейинки диареясы бар бала. Консультация жана байкоо. Ымыркайга үй шартында кам көрүү боюнча энеге кеңеш берүү.
12. ИВБДВ: 1 жумадан 2 айга чейинки балада тамактандыруу көйгөйү же салмагы аз. Эмчек эмизүүнүн туура абалы жана эмизүүнү туура кармоо боюнча энеге кеңеш берүү.
13. Жашоонун биринчи жылындагы балдарды тобокелдик топтору боюнча диспансердик байкоо.
14. Энеге жана балага байланыштуу эмдөөгө абсолюттук жана салыштырмалуу көрсөтмөлөр жана каршы көрсөтмөлөр.

Балдар эндокринологиясы

1. Гипофиздик нанизм: клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дарылоо.
2. Гипофиздик нанизмди башка карликтик (бойдун төмөндүгү) түрлөрү менен дифференциалдык диагностикасы.
3. Тубаса гипотиреоз: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, неонаталдык скрининг.
4. Тубаса гипотиреоз: дарылоо жана диспансердик байкоо.
5. Балдардагы 1-типтеги кант диабети: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, дарылоонун принциптери, инсулин терапиясы.
6. Балдарда жыныстык өнүгүүнүн кечигиши (эркек балдарда): клиникасы жана диагностикасы.
7. Балдарда жыныстык өнүгүүнүн кечигиши (кыз балдарда): клиникасы жана диагностикасы.
8. Тубаса бөйрөк үстү беши кабыгынын дисфункциясы, туз жоготуу формасы: клиникасы жана диагностикасы.
9. Тубаса бөйрөк үстү беши кабыгынын дисфункциясы, вирилдик форма: клиникасы жана диагностикасы.
10. Тубаса бөйрөк үстү беши кабыгынын дисфункциясы: дарылоо жана диспансердик байкоо.
11. Балдардагы диффуздук эндемикалык богок: классификациясы, клиникалык көрүнүшү, диагностикасы, дарылоо жана алдын алуу.

Эрте курак. Гастроэнтерология

1. Рахит: классификациясы, оорунун мезгилине жараша клиникалык белгилери.
2. Рахит: себептери, D витамининин метаболизми.
3. Рахиттин алдын алуу (антенаталдык жана постнаталдык). Алдын алуу ыкмалары.
4. Рахит: дарылоо (дарысыз жана дары-дармек менен).
5. Спазмофилия: классификациясы. Рахит менен спазмофилиянын байланышы. Клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
6. Спазмофилиянын жашыруун формасы: диагностикасы, дарылоо. Амбулатордук байкоо.
7. Спазмофилиянын ачык формасы: диагностикасы. Шашылыш жардам.
8. D витамининин гипервитаминозу: классификациясы. Клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
9. Экссудативдик-катаралдык диатез: клиникалык белгилери, диагностикасы. Амбулатордук байкоо.
10. Нерв-артриттик диатез: аныктамасы, клиникалык белгилери, диагностикасы. Амбулатордук байкоо.
11. Лимфатикалык-гипопластикалык диатез: аныктамасы, клиникалык белгилери, диагностикасы, жүргүзүү тактикасы. Амбулатордук байкоо.

12. «Карманма колдонмонун» сунуштарына ылайык оорулуу балдарды сорттоо. Шашылыш жана артыкчылыктуу белгилер.
13. Эрте курактагы балдардын тамактануу бузулуусу: классификациясы. Физикалык өнүгүүнү индекстер боюнча баалоо (жынысын, боюн, салмагын, жашын эске алуу менен).
14. Курч оор даражадагы тамактануу бузулуусу. Калыбына келтирүүчү дарылоонун 10 этабы.
15. Балдардагы мальабсорбция синдрому (целиакия, дисахаридаза жетишсиздиги): себептери, клиникалык белгилери, диагностикасы, жүргүзүү тактикасы.
16. Балдардагы лактаза жетишсиздиги: себептери, классификациясы. Клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоонун принциптери. Холцел тиби, Дюранд тибиндеги лактаза жетишсиздиги.
17. Эрте курактагы балдарда ашказан-ичеги трактысынын функционалдык бузулуусу. Рим критерийлерине ылайык классификациясы.
18. Балдардагы өт чыгаруучу жолдордун дискинезиясы: классификациясы, клиникасы, диагностикасы. УЗИ изилдөөсүндө өт баштыгынын кыймыл функциясынын көрсөткүчү. Оорунун формасына жараша дарылоо.
19. Балдардагы спецификалык эмес жаралуу колит: клиникасы, диагностикасы, дарылоо, динамикалык байкоо.

Балдар нефрологиясы

1. Балдардагы постстрептококктук нефриттик синдром: диагностика критерийлери, дарылоо тактикасы.
2. Балдардагы стероидге көз каранды нефротикалык синдром: диагностика критерийлери, дарылоо тактикасы.
3. Балдардагы тез прогрессиялоочу гломерулонефрит (БПН): клиникалык варианттары, диагностика критерийлери, дарылоо тактикасы.
4. Тукум куучулук нефрит. Альпорт синдрому: диагностика критерийлери, жүргүзүү тактикасы.
5. Балдардагы заара чыгаруучу жолдордун татаалдашпаган инфекциялары: диагностика критерийлери, жүргүзүү тактикасы.
6. Балдардагы курч бөйрөк жабыркашы. Балдарда курч гемодиализ. Гемодиализге жеткиликтүүлүк. Гемодиализдин татаалдашуулары.
7. Балдардагы бөйрөктүн өнөкөт оорусу (ХБП): диагностика критерийлери, дарылоо тактикасы.
8. Балдардагы фосфат-диабет: диагностика критерийлери, дарылоо тактикасы.
9. Балдардагы рефлюкс-нефропатия: диагностика критерийлери, дарылоо тактикасы.

Госпиталдык педиатрия (неонатология курсу менен)

1. Мөөнөтүнөн мурда төрөлгөн жаңы төрөлгөн ымыркайлар: морфофункционалдык өзгөчөлүктөрү, кароо, тамактандыруу.

2. Жатын ичиндеги гипоксия жана жаңы төрөлгөн ымыркайлардын асфиксиясы. Асфиксия учурунда алгачкы реанимация.
3. Төрөт жаракаттары. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы баш ичиндеги кан куюлуулар (клиникасы, диагностикасы, алдын алуу).
4. Жүлүндүк төрөт жаракаттары. Дюшенн–Эрб шал оорусу, Дежерин–Клюмпке шал оорусу, Кофферат синдрому.
5. Жаңы төрөлгөн ымыркайдын гемолитикалык оорусу: себептери, клиникасы, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
6. Жаңы төрөлгөн ымыркайдын гемолитикалык оорусу. Билирубиндик энцефалопатия (ядролук сарык).
7. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы тукум куучулук сарыктар: Криглер–Найяр сарыгы, Жильбер синдрому.
8. Жаңы төрөлгөн ымыркайдын геморрагиялык оорусу: клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
9. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы жатын ичиндеги вирустук инфекциялар: цитомегаловирустук, герпестик инфекциялар, кызамык (кызылча кызамыгы).
10. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы жатын ичиндеги бактериялык инфекциялар: листериоз, микоплазмоз, хламидиоз.
11. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы жатын ичиндеги инфекциялар: токсоплазмоз. Клиникалык белгилери, диагностикасы.
12. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы эмбрио- жана фетопатиялар: себептери, клиникасы, диагностикасы, алдын алуу.
13. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы пневмопатиялар: клиникалык белгилери, дем алуу бузулуусунун оордугун Даунс шкаласынын модификациясы боюнча баалоо.
14. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы пневмопатиялар: дарылоо, алдын алуу.
15. Жаңы төрөлгөн ымыркайлардагы пневмония: этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
16. Жаңы төрөлгөн ымыркайларда теринин жана тері астындагы клетчатканын инфекциялык эмес оорулары: жөргөк кыжыры (опрелость), тердөө (потница), склерема, склеродема.
17. Жаңы төрөлгөн ымыркайларда теринин жана тері астындагы клетчатканын инфекциялык оорулары: везикулопустулёз, жаңы төрөлгөндөрдүн пузырчаткасы, Риттердин эксфолиативдик дерматити.
18. Жаңы төрөлгөн ымыркайларда киндик жарасынын жана киндик канатынын инфекциялык оорулары: катаралдык омфалит, ириндүү омфалит, киндик канатынын гангрены.
19. Жаңы төрөлгөн ымыркайларда сепсис: эрте жана кеч сепсис (этиологиясы). Жугуу жолдору. Сепсистин патогенезинин негизги баскычтары.
20. Жаңы төрөлгөн ымыркайларда сепсис: этиологиясына жараша клиникасы. Дарылоо. Алдын алуу.

21. Балдардагы тубаса жүрөк кемтиктери: классификациясы. ТЖК менен ооруган балдарды амбулатордук байкоо.
22. Балдардагы тубаса жүрөк кемтиктери: карынча аралык тосмонун кемтиги (ДМЖП) — гемодинамикасы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
23. Балдардагы тубаса жүрөк кемтиктери: дүлөйчө аралык тосмонун кемтиги (ДМПП) — гемодинамикасы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
24. Балдардагы тубаса жүрөк кемтиктери: ачык артериалдык канал (ОАП) — гемодинамикасы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
25. Балдардагы тубаса жүрөк кемтиктери: Фаллонун тетрадасы — гемодинамикасы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
26. Балдардагы тубаса жүрөк кемтиктери: аортанын коарктациясы — гемодинамикасы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
27. Балдардагы миокардиттер: классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
28. Балдардагы кардиомиопатиялар: классификациясы, клиникасы, дарылоо.
29. Балдардагы курч ревматикалык ысытма: классификациясы, алдын алуу.
30. Балдардагы курч ревматикалык ысытма: клиникасы (кардит, артрит, кичине хорей, ревматикалык түйүндөр, шакек сымал эритема), диагностикасы.
31. Балдардагы курч ревматикалык ысытма: дарылоо. Алдын алуу (биринчилик, экинчилик). Амбулатордук байкоо.
32. Балдардагы системалуу кызыл жугуштуу жүгөрү (системалык кызыл жугуштуу оору): классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
33. Ювенилдик дерматомиозит: классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
34. Балдардагы системалуу склеродермия: клиникалык белгилери, дарылоо.
35. Ювенилдик ревматоиддик артрит: классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, амбулатордук байкоо.
36. Балдардагы курч бронхиттер: классификациясы. Курч обструктивдик бронхиттин клиникасы. Диагностикасы, дарылоо.
37. Балдардагы курч бронхиолит: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
38. Балдардагы курч пневмониялар: классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
39. Балдардагы бронхиалдык астма: классификациясы, клиникалык белгилери, дарылоонун принциптери, БА менен ооруган балдарды амбулатордук байкоо.
40. Балдардагы бронхиалдык астма: оордуктун критерийлери. Астматикалык статустун клиникасы. Дарылоонун принциптери.

41. Балдардагы геморрагиялык васкулит: классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу, амбулатордук байкоо.
42. Балдардагы идиопатиялык тромбоцитопендик пурпура: классификациясы, клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу, амбулатордук байкоо.
43. Балдардагы тромбоцитопатиялар: классификациясы. Гланцман оорусу, Виллебранд оорусу, Бернар–Сулье оорусу (патогенези, клиникасы, диагностикасы, дарылоо). Тромбоцитопатиясы бар балдарды амбулатордук байкоо.
44. Балдардагы гемофилиялар: аныктамасы. Тукум куучулук берилиш механизмдери. Классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоонун принциптери.
45. Балдардагы гемолитикалык анемиялар: аныктамасы. Гемолиз түрлөрү (интрацеллюлярдык, интраваскулярдык). Классификациясы, өтүшү, жыйынтыгы, татаалдашуулары. Гемолитикалык криз учурунда шашылыш жардам.
46. Балдардагы темир жетишсиздик анемиясы: диагностикасы, дарылоо, алдын алуу, амбулатордук байкоо.
47. Балдардагы апластикалык анемиялар: классификациясы, диагностикасы, дарылоо.

Акушерлик жана гинекология

1. Менструалдык цикл жана анын жөнгө салынышы. Жумуртка безинин цикли. Жатын цикли.
2. Ювенилдик кан кетүүлөр: клиникасы, дарылоонун принциптери, гормоналдык гемостаз.
3. Репродуктивдик жана пременопауза мезгилдериндеги дисфункционалдык жатын кан кетүүлөр: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
4. Эндометрийдин гиперпластикалык процесстери: классификациясы, диагностикасы, дарылоо принциптери.
5. Аменорея: классификациясы, жүргүзүү тактикасы.
6. Шихан синдрому (төрөтгөн кийинки гипопитуитаризм): себептери, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
7. Эктопиялык кош бойлуулук (прогрессиялоочу түтүк кош бойлуулугу): дифференциалдык диагностикасы, дарылоо ыкмалары.
8. Жумуртка безинин шишик сымал түзүлүштөрү: фолликулярдык киста, сары дене кистасы, параовариалдык кисталар. Дарылоо. Хирургиялык дарылоого көрсөткүчтөр.
9. Гормон өндүрүүчү жумуртка безинин шишиктери: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
10. Үй-бүлөнү пландоонун табигый ыкмалары. Контрацепциянын барьердик ыкмалары: артыкчылыктары жана кемчиликтери.

11. Поликистоздук жумуртка бези синдрому (ПЖБС): клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
12. Жатындык аменорея формалары: себептери, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
13. Гиперпролактинемия: баштапкы жана экинчилик түрлөрүнүн этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
14. Предменструалдык синдром: клиникалык белгилери, диагностикасы, дарылоо.
15. Альгодисменорея: себептери, классификациясы, диагностикасы, дарылоо.
16. Жатындан тыш кош бойлуулук, түтүк абарту түрүндө үзүлгөн: этиологиясы, классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
17. Жатын моюнчасынын лейкоплакиясы жана эритроплакиясы: этиологиясы, диагностикасы, дарылоо.
18. Спецификалык эмес этиологиядагы сальпингоофориттер: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
19. Эндометрит: клиникасы, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
20. Параметрит: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
21. Тубоовариалдык түзүлүш: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
22. Эндоцервицит: клиникасы, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
23. Кыздардагы гематокольпос жана гематометра: этиопатогенези, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
24. Аборт: түрлөрү. Медикаментоздук аборт, көрсөтмөлөрү.
25. Инфекцияланган аборт: себептери, клиникасы, диагностикасы, дарылоонун негизги принциптери.
26. Менструалдык циклди баалоо үчүн функционалдык диагностика тесттери.
27. Бактериалдык вагиноз: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
28. Жумуртка безинин жетишсиздиги синдрому, резистенттүү жумуртка бези синдрому: этиологиясы, себептери, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
29. Жумуртка безинин кистомасынын бутчасынын бурулушу: клиникасы, диагностикасы, хирургиялык операциянын көлөмү, мүмкүн болгон татаалдашуулар.
30. Жыныс органдарынын түшүүсү жана түшүп кетиши: диагностикасы, клиникасы, коррекция ыкмалары.
31. Жумуртка безинин эндометриозу: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
32. Аденомиоз: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
33. Жатын моюнчасынын фондук оорулары: классификациясы, диагностикасы, дарылоо.
34. Жатын миомасы: классификациясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо. Операцияга көрсөтмөлөр жана каршы көрсөтмөлөр.
35. Субсероздук миома: клиникасы, диагностикасы, жүргүзүү тактикасы.
36. Субмукоздук миома: клиникасы, диагностикасы, жүргүзүү тактикасы.

37. Гинекологиядагы курч ич оорусу. Миоматоздук түйүндүн тамактануусунун бузулушу: клиникасы, диагностикасы, жүргүзүү тактикасы.
38. Жатындан тыш кош бойлуулук, түтүктүн жарылуусу түрүндө үзүлгөн: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
39. Жумуртка безинин апоплексиясы: классификациясы, клиникалык картинасы, диагностикасы, дарылоо.
40. Жатын моюнчасынын эрозиясы: этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
41. Тукумсуз нике: аныктамасы, түрлөрү, текшерүү алгоритми.
42. Түтүк фактору боюнча тукумсуздук: диагностикасы, коррекция ыкмалары.
43. Бартолинит: этиопатогенези, клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
44. Жыныс органдарынын хламидиозу: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
45. Пельвиоперитонит: этиологиясы, клиникасы, классификациясы, дарылоо.
46. Жыныс органдарынын герпеси: клиникасы, диагностикасы, дарылоо.
47. Контрацепция: түрлөрү. Гормоналдык контрацепция: көрсөтмөлөрү, каршы көрсөтмөлөрү.
48. Аялдарда төмөнкү ичтин оорусу синдрому (жалпы практикалык дарыгер ишинде): курч жана өнөкөт ооруну диагностикалоо алгоритми, жүргүзүү тактикасы, дарылоо.
49. Төрөттүн башталыш себептери. Организмдин төрөткө даярдыгы жөнүндө түшүнүк.
50. Төрөттүн мезгилдери. Партограмма. Анын төрөт процессин баалоодогу ролу.
51. Төбө (желке) алдыңкы көрүнүшүндөгү төрөттүн биомеханизми.
52. Төбө (желке) арткы көрүнүшүндөгү төрөттүн биомеханизми.
53. Жатын ичиндеги түйүлдүктүн гипоксиясы: себептери, диагностикасы, дарылоо.
54. Түйүлдүктүн жатын ичиндеги абалын изилдөөнүн заманбап ыкмалары: гравидограмма, ЭКГ, ФКГ, кардиотокография, амниоскопия, УЗИ, доплерография.
55. Эненин төрөт травмасы: себептери, классификациясы, клиникасы, дарылоо жана алдын алуу.
56. Жатын моюнчасынын жыртылышы: классификациясы, клиникасы, эрте диагностикасы, дарылоо тактикасы.
57. Кындын жыртылышы: клиникасы, дарылоо жана алдын алуу.
58. Перинеянын жыртылышы: классификациясы, клиникасы, дарылоо жана алдын алуу.
59. Тышкы жыныс органдарынын жана кындын гематомасы: клиникасы, дарылоо жана алдын алуу.
60. Кош бойлуулук жана төрөт учурунда жатындын жарылышы: себептери, пайда болуу механизми жана классификациясы.

61. Жатындын жарылышынын коркунучтуу, башталып жаткан жана толук жарылган формаларынын клиникасы, диагностикасы, дарылоо, алдын алуу.
62. Акушердик операциялар: плацентаны кол менен ажыратуу жана последти чыгаруу, төрөттөн кийинки жатынды кол менен текшерүү. Перинеотомия жана эпизиотомия. Көрсөтмөлөрү, техникасы, тигүү ыкмалары.
63. Чоң түйүлдүк: диагностикасы, төрөттүн өзгөчөлүктөрү жана жүргүзүү тактикасы, эне жана бала үчүн натыйжалары.
64. Көп түйүлдүктүү кош бойлуулук: себептери, кош бойлуулуктун жүрүшү, төрөттү жүргүзүү ыкмалары.
65. Көп суулуулук (многоводие): себептери, диагностикасы, кош бойлуулуктун жүрүшү, дарылоо, төрөттү жүргүзүү.
66. Олигогидрамнион (суунун аздыгы): себептери, диагностикасы, кош бойлуулуктун жүрүшү, дарылоо, төрөттү жүргүзүү.
67. Мөөнөтүнөн мурда төрөт: классификациясы, клиникасы. Коркунучтуу дурган жана башталган мөөнөтүнөн мурда төрөттү акушердик жана дарылоо тактикасы.
68. Кош бойлуулуктун ашык мөөнөткө созулушу: пролонгированный кош бойлуулук жана чыныгы перенашивание. Чыныгы перенашиваниянын диагностикасы. Перенашивание учурунда кош бойлуулукту жана төрөттү жүргүзүү.
69. Таз түйүлдүк (таздык келүү): классификациясы, диагностикасы. Төрөттүн I жана II мезгилдерин жүргүзүү.
70. Таздык келүүдөгү төрөттүн биомеханизми. Түйүлдүк жана жаңы төрөлгөн үчүн мүмкүн болгон татаалдашуулар. Кесарево кесилишине көрсөтмөлөр.
71. Таздык келүүдө колдонулуучу кол менен жардам көрсөтүү ыкмалары. Түйүлдүк үчүн мүмкүн болгон татаалдашуулар. Кесарево кесилишине көрсөтмөлөр.
72. Түйүлдүктүн туура эмес жайгашуусу (көлдөң жана кыйгач абал): диагностикасы, кош бойлуулуктун жана төрөттүн жүрүшү. Көлдөң абалдын татаалдашкан формасы.
73. Төрөттүн аномалиялары: ВОЗ классификациясы. Төрөттүн алсыздыгы: клиникасы, коррекциясы, дарылоонун натыйжалуулугун баалоо, төрөттү жүргүзүү.
74. Төрөттүн дискоординацияланган иши: клиникасы, диагностикасы, төрөттүн жүрүшү жана жүргүзүү өзгөчөлүктөрү.
75. Төрөт ишинин аномалиялары: өтө күчтүү төрөт иши, төрөттү жүргүзүү.
76. Баштын разгибалуу келүүлөрүнүн классификациясы. Себептери. Кош бойлуулукту жана төрөттү жүргүзүү.
77. Алдыңкы маңдайча киришүүдө төрөттүн биомеханизми. Диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Төрөттүн жүрүшү жана жүргүзүү.

78. Маңдайча киришүүдө төрөттүн биомеханизми. Диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Төрөттүн жүрүшү жана жүргүзүү.
79. Жүз менен киришүүдө төрөттүн биомеханизми. Диагностикасы жана дифференциалдык диагностикасы. Төрөттүн жүрүшү жана жүргүзүү.
80. Түйүлдүк башынын асинклитикалык киришүүлөрү: алдыңкы жана арткы асинклитизм.
81. Анатомиялык тар жамбаш: себептери. Тар жамбаштын классификациясы (түзүлүшү, формасы жана тарылуу даражасы боюнча).
82. Клиникалык тар жамбаш: төрөт учурунда жамбаштын функционалдык баасы. Клиникалык тар жамбаштын белгилери. Кесарево кесилишине көрсөтмөлөр.
83. Кош бойлуулуктун эрте гестоздору: кош бойлуу аялдардын ашыкча кусуусу. Себептери, дарылоо.
84. Кош бойлуулуктагы гипертензивдик бузулуулар: ВОЗ классификациясы. Жеңил даражадагы преэклампсия: клиникасы, диагностикасы, заманбап дарылоо.
85. Оор даражадагы преэклампсия: клиникасы, диагностикасы, заманбап дарылоо.
86. Эклампсия: клиникасы, диагностикасы (талманын фазалары). Биринчи жардам. Заманбап дарылоо. Экламптикалык статус. Талманын кайталанышын алдын алуу.
87. Нормалдуу жайгашкан плацентанын эрте ажырашы: себептери, клиникалык картинасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, акушердик тактика жана дарылоо.
88. Плацентанын жатын моюнчасы тараптан жайгашуусу (предлежание плаценты): клиникасы, диагностикасы, дифференциалдык диагностикасы, кош бойлуулукту жана төрөттү жүргүзүү.
89. Төрөттөн кийинки кан кетүүлөрдүн негизги себептери: диагностикасы. Гипотоникалык жана атоникалык кан кетүүлөр: себептери, клиникасы, дарылоо. Кийинки жана эрте төрөттөн кийинки мезгилдеги кан кетүүлөрдө жүргүзүү тактикасы.
90. Плацентанын бөлүнүү жана чыгуу процесстеринин бузулушу: себептери, алдын алуу, диагностикасы жана дарылоо. Плацентаны кол менен ажыратуу жана жатынды кол менен текшерүү операциялары: көрсөтмөлөрү жана техникасы.
91. Төрөттөн кийинки септикалык оорулардын классификациясы, септикалык инфекциянын жүрүшүнүн өзгөчөлүктөрү. Себептери, инфекциянын таралуу жолдору. Клиникасы, дарылоо.
92. Төрөттөн кийинки эндометрит: себептери, этиологиясы, клиникасы, дарылоо.
93. Кесарево кесилишинен кийин перитонит: себептери, жүрүшүнүн өзгөчөлүктөрү, дарылоо.

94. Кесарево кесилиши: кош бойлуулук жана төрөт учурунда операцияга көрсөтмөлөр. Операциянын этаптары.
95. Кесарево кесилишин жүргүзүү шарттары. Мүмкүн болгон татаалдашуулар. Каршы көрсөтмөлөр.
96. Акушердик кычкачтарды колдонуу: көрсөтмөлөр, каршы көрсөтмөлөр, татаалдашуулар.
97. Түйүлдүктү вакуум-экстракциялоо: көрсөтмөлөр, шарттар, каршы көрсөтмөлөр, операция техникасы, татаалдашуулар.
98. Түйүлдүктү жок кылуучу операциялар: эмбриотомия, краниотомия, декапитация, эвисцерация. Көрсөтмөлөр, шарттар, техникасы жана натыйжалары.
99. Кош бойлуу аялдарга амбулатордук жардамды уюштуруу: кош бойлуулук боюнча эсепке алуу, КР клиникалык протоколдору боюнча жүргүзүү тартиби. Физиологиялык кош бойлуулугу бар дени сак аялды диспансердик көзөмөлдөө.
100. Кош бойлуудагы тобокелдик факторлорун аныктоо. №202 буйрук.
101. Кош бойлуулуктун мөөнөтүн жана төрөттүн болжолдуу датасын амбулатордук шартта аныктоо (этек кирдин биринчи күнү боюнча, түйүлдүктүн кыймылы боюнча ж.б.). Кош бойлуулуктун күмөндүү, болжолдуу жана ишенимдүү белгилери. Төрөткө чейинки жана төрөттөн кийинки эмгекке жарамсыздык баракчасын берүү.
102. Үй-бүлөлүк дарыгер тарабынан патологиялык кош бойлуулукту жүргүзүү: диагностика, перинаталдык патологиянын тобокелдик факторлору. Кечиккен кош бойлуулук (перенашивание): диагностика. Кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.
103. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан кош бойлуулуктун эрте акушердик патологиялары (кусуу, птиализм, сарык) бар бейтаптарды жүргүзүү. Байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөрдүн жыштыгы, дарылоо-ден соолукту калыбына келтирүү иш-чаралары. Госпитализацияга көрсөткүчтөр. Кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.
104. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан кеч акушердик патологиясы бар кош бойлууларды жүргүзүү (гестациялык гипертония, преэклампсия, эклампсия): байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөрдүн жыштыгы, дарылоо-ден соолукту калыбына келтирүү иш-чаралары, госпитализацияга көрсөткүчтөр, кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.
105. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан жүрөк кемтиги жана гипертониялык оорусу бар кош бойлууларды жүргүзүү: байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөр, дарылоо, госпитализацияга көрсөткүчтөр, кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.

106. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан бөйрөк оорулары (гломерулонефрит, пиелонефрит, өнөкөт бөйрөк жетишсиздиги) бар кош бойлууларды жүргүзүү: байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөр, дарылоо, госпитализацияга көрсөткүчтөр, кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.
107. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан кант диабети бар кош бойлууларды жүргүзүү: байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөр, дарылоо, госпитализацияга көрсөткүчтөр, кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.
108. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан темир жетишсиздик анемиясы бар кош бойлууларды жүргүзүү: байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөрдүн жыштыгы, дарылоо, госпитализацияга көрсөткүчтөр.
109. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан жыныстык жол менен жугуучу инфекциялар (сифилис, гонорея, хламидиоз ж.б.) менен кош бойлууларды жүргүзүү: байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөр, дарылоо, госпитализацияга көрсөткүчтөр, кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.
110. Жалпы практикалык дарыгер тарабынан ВИЧ/СПИД менен кош бойлууларды жүргүзүү: байкоонун жыштыгы, адистердин кароосу, лабораториялык жана башка изилдөөлөр, дарылоо, госпитализацияга көрсөткүчтөр, кош бойлуулукту токтотууга көрсөткүчтөр.

Адабияттар тизмеси:

Эпидемиология

1. Timothy L. Lash Tyler J, Vander Weele, Sebastien Haneause, Kenneth Rothman "Modern Epidemiology" (EBSCOhost)
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=11be35ff-d331-32e3-b75e-1393fe9831ab> 2021
2. Vladimír Bencko "Hygiene and Epidemiology", Publisher: Charles University in Prague, Karolinum Press, 2020 ISBN
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=9bc63bf7-508b-38b9-a2fc-6dc7e358449a>
3. Miquel Porta "A Dictionary of Epidemiology". Sixth edition. Publisher: Oxford University Press Publication Date: 2014 ISBN-1
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=8ec3bacc-b5d5-30df-86ae-c9b19c1aebaf>
4. David Weber, Tom Talbot "Mayhall's Hospital Epidemiology and Infection Prevention", ISBN. Publication type: eBook, Publication date. 2021.
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=f2a05dd8-fc62-3f86-9a50-67ec01f32202>

Дополнительная литература:

1. William R., Jarvis MD “Hospital Infections” 7th Edition, Publisher: Philadelphia «Wolters Kluwer Health», 2022
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=9a272e37-afd8-3a5e-87e5-0a7b8a14c3a4>
2. MÜLLEROVÁ, D. Public Health and Preventive Medicine. Prague: Charles University in Prague, Karolinum Press, 2021. Disponível em:
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=9cb7bea8-68aa-354a-b72a-090cf803a50f>

Коомдук саламаттык сактоо

1. Park K. Park’s Textbook of Preventive and Social Medicine. 26th ed.
2. Jabalpur: Banarsidas Bhanot Publishers, 2021. URL:
<https://www.bhanotbooks.com/parks-textbook-of-preventive-and-social-medicine>
3. Gordis L. Epidemiology. 6th ed. Philadelphia: Elsevier, 2019. URL:
<https://www.elsevier.com/books/epidemiology/gordis/978-0-323-55229-5>
4. Detels R., Gulliford M., Karim Q.A., Tan C.C. Oxford Textbook of Global Public Health. 7th ed. Oxford: Oxford University Press, 2021. URL:
<https://global.oup.com/academic/product/oxford-textbook-of-global-public-health-9780197518998>
5. Friis R.H., Sellers T.A. Epidemiology for Public Health Practice. 6th ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 2019. URL:
<https://www.jblearning.com/catalog/productdetails/9781284121850>
6. Schneider M.-J. Introduction to Public Health. 6th ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 2020. URL:
<https://www.jblearning.com/catalog/productdetails/9781284174924>
7. WHO. Basic Environmental Health. Geneva: World Health Organization, 1997.
8. URL: <https://www.who.int/publications/i/item/9241549950>
9. Newsholme A. Hygiene: A Manual of Personal and Public Health. London: Macmillan and Co., 1913. URL: <https://www.gutenberg.org/ebooks/58591>
10. (классический труд, общественное достояние)
11. CDC. Principles of Epidemiology in Public Health Practice. 3rd ed. Atlanta: Centers for Disease Control and Prevention, 2012. URL:
<https://www.cdc.gov/csels/dsepd/ss1978/index.html>
12. Bonita R., Beaglehole R., Kjellström T. Basic Epidemiology. 2nd ed. Geneva: World Health Organization, 2006. URL:
<https://apps.who.int/iris/handle/10665/43541>
13. Naidoo J., Wills J. Foundations for Health Promotion. 4th ed. London: Elsevier, 2016.
14. URL: <https://www.elsevier.com/books/foundations-for-health-promotion/naidoo/978-0-7020-4084-2>

Терапия:

1. Пропедевтика внутренних болезней (на ру и англ. Языке обучения)/ Кобалава, Ж. Д. История болезни на «отлично» = Perfect Medical History : учебно-методическое пособие на русском и английском языках / Ж. Д. Кобалава, М. А. Ефремовцева, Е. Э. Школьникова. — Москва : Российский университет дружбы народов, 2018. — 96 с. <https://www.iprbookshop.ru/104205.html>
2. Пропедевтика внутренних болезней/ Propaedeutics of Internal Diseases Propaedeutics of internal diseases: Textbook. - 6th edition, I - volume, revised and updated (Textbooks. For medical students). - Almaty: ССК, 2017. – 364 p. <https://drive.google.com/drive/folders/1fFvkl8-8hV5-gvLcyqrut0dqPB-4ed1-?usp=sharing>
3. Пропедевтика внутренних болезней/ Propaedeutics of Internal Diseases Internal diseases propedeutics. Part III. Diagnostics of diseases of gastrointestinal tract and kidneys : Textbook of medicine for medicine faculty students / A.Yu. Smirnova, V.V. Gnoevykh. – Ulyanovsk : Ulyanovsk State University, 2017. – 152 [12] p. <https://drive.google.com/drive/folders/1fFvkl8-8hV5-gvLcyqrut0dqPB-4ed1-?usp=sharing>
4. Пропедевтика внутренних болезней/ Propaedeutics of Internal Diseases General propedeutics of internal diseases : lecture course (Общая пропедевтика внутренних болезней : курс лекций (на английском языке) / Л.М. Немцов. – 2-е изд. – Витебск: ВГМУ, 2016. – 175 с. <https://drive.google.com/drive/folders/1yZVIE7wRuSUsX0Z4FPvlfGXEbrpEezgT?usp=sharing>
5. Клинические задачи по дисциплине «Внутренние болезни» (на английском языке) = Clinical Cases in Internal Diseases Specialty (in English) : учебно-методическое пособие по пропедевтике внутренних болезней / Е. К. Шаварова, М. А. Ефремовцева, Е. А. Троицкая [и др.] ; под редакцией Ж. Д. Кобалава. — Москва : Российский университет дружбы народов, 2018. — 92 с. — ISBN 978-5-209-08527-0. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: <https://www.iprbookshop.ru/91009.html>
6. Поликлиническая терапия/ Outpatient Therapy. Kasper D.L., Fauci A.S., et al. Harrison's Principles of Internal Medicine. 21st edition, Volumes 1 & 2. McGraw-Hill Education, 2022. https://drive.google.com/file/d/11cAQbnMCf10bR7Cj9xlj30KqFAyit-zX/view?usp=drive_link
7. Госпитальная терапия/ Hospital Therapy Davidson's Principles and Practice of Medicine, 24th Edition, 2023 <https://www.cimch.edu.bd/assets/files/DavidsonMedicine24th.pdf>
8. Поликлиническая терапия/ Outpatient Therapy. Sheila Sanning Shea, Karen Sue Hoyt. Family Emergent/Urgent and Ambulatory Care : The Pocket NP [Internet]. New York, NY: Springer Publishing Company; 2016 [cited 2025 Sep

23]. Available from: <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=aa962a18-f71f-3a50-b896-bdcf63a658c7>

9. Поликлиническая терапия/ Outpatient Therapy. Maureen Lyons, Peter McDonnell, Jennifer Schmidt. The Washington Manual of Outpatient Internal Medicine [Internet]. Third edition. Philadelphia: Wolters Kluwer Health; 2023 [cited 2025 Sep 23]. <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=54c1a50b-91a1-38dc-9a08-f94c8a36e507>

10. Поликлиническая терапия/ Outpatient Therapy. Поликлиническая терапия: учеб.-метод. пособие по поликлинической терапии для студентов 4 курса медицинских вузов факультета по подготовке специалистов для зарубежных стран, обучающихся по специальности «Лечебное дело» = Polyclinic therapy: teaching workbook on polyclinic therapy for the 4th year students of medical higher educational institutions the Faculty on preparation of experts for foreign countries, specialty of «General Medicine» / Э. Н. Платошкин, Н. В. Василевич. — Гомель: учреждение образования «Гомельский государственный медицинский университет», 2012. — 16 с. <https://drive.google.com/drive/folders/1yZVIE7wRuSUsX0Z4FPvlfGXEbrpEezgT?usp=sharing>

11. Семейная медицина/ Family medicine Frank Domino. Fast Facts for the Family Medicine Board Review : EBook Without Multimedia [Internet]. Second edition. Philadelphia: Wolters Kluwer Health; 2024 [cited 2025 Sep 23]. <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=b82fdda3-913f-3df0-aa5e-d6519477761a>

12. Семейная медицина/ Family medicine Anne E. Stephenson, Martin Mueller, John Grabinar. 100 Cases in General Practice [Internet]. Second edition. Boca Raton, FL: CRC Press; 2017 [cited 2025 Sep 23]. Available from: <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=fbed2e2d-3404-3b70-96c3-90accf7392c4>

13. Геронтология/ Gerontology. Bulgakova, S. V. Comprehensive geriatric assessment: from theory to practice : study aid / S. V. Bulgakova, E. V. Treneva, D. P. Kurmaev. — Москва : Ай Пи Ар Медиа, 2025. — 153 с. — ISBN 978-5-4497-3961-2. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: <https://www.iprbookshop.ru/145958.html>

Педиатрия

1. Пропедевтика детских болезней Propaedeutics of childhood diseases A.V. Mazurin 2019y. Basis of Pediatrics tenth edition Pervez Akbar Khan 2020 y. <https://ketabton.com/book/14837>

2. Педиатрия Oxford Handbook of Paediatrics third edition 2021 y. O.P. Ghai Essential Pediatrics tenth edition 2023 y. Pediatric Treatment Guidelines. Current Clinical Strategies Publishing www.ccsublishing.com/ccs

3. Детские болезни (амбулаторная педиатрия) 1.Essentials of Pediatrics Karen J. Marcdante, Robert M. Kliegman eighth edition 2019 y.

4. Pocket Book of Primary health care for children and adolescents. 2022y. Pediatric Treatment Guidelines. Current Clinical Strategies Publishing www.ccspublishing.com/ccs

5. Поликлиническая педиатрия. 1) Nelson. Textbook of Pediatrics. 21th ed. Robert M. Kleigman MD, Joseph W. St Geme MD 2020 y. 2) O.P. Ghai Essential Pediatrics. tenth edition 2023 y. Pediatric Treatment Guidelines Current Clinical Strategies Publishing www.ccspublishing.com/ccs

Клиникалык фармакология

1. Katzung, B. G., Trevor, A. J., & Masters, S. B. (Eds.). (2024). Basic & Clinical Pharmacology. McGraw-Hill Education. <https://accessmedicine.mhmedical.com/book.aspx?bookID=3382>

2. Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics <https://accessmedicine.mhmedical.com/book.aspx?bookid=3191>

3. Rang, H. P., Dale, M. M., Ritter, J. M., & Flower, R. J. Rang & Dale's Pharmacology. Elsevier. https://books.google.kg/books/about/Rang_Dale_s_Pharmacology_E_Book.html?id=66G_EAAAQBAJ&redir_esc=y

Психиатрия,

1. Psychiatry Professor Janis Cutler Ed.: Third edition. Oxford : Oxford University Press. 2014 <https://research.ebsco.com/plink/d768a8c6-0c76-306d-856a-7616296b1854>

2. Emergency Psychiatry: Principles and Practice Rachel Lipson Glick Jon S. Berlin. Avrim Fishkind Scott L. Zeller Ed.: Second edition. Philadelphia : Wolters Kluwer Health. 2021. <https://research.ebsco.com/plink/a5b793b6-5cb3-3218-a02c-5fa6793a923e>

Инфекциялык оорулар

1. Инфекционные болезни / Infectious diseases David A. Warrell, Timothy M. Cox, John D. Firth, M. Estée Török Oxford Textbook of Medicine Infection 2012. <https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=1.David+A.+Warrell%2C+Timothy+M.+Cox%2C+John+D.+Firth%2C+M.+Est%2C%3A9e+T%3B6r%3B%2F+Oxford+Textbook+of+Medicine+Infection+2012&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMo>

2. Инфекционные болезни / Infectious diseases Barry R. Bloom; Paul-Henri Lambert / The Vaccine Book / 2016. <https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=3.+Barry+R.+Bloom%3B+Paul-Henri+Lambert+%2F+The+Vaccine+Book+%2F+2016.&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqlId=sq%3A9a5e4fa4-601>

3. Инфекционные болезни / Infectious diseases John E. Bennett; Raphael Dolin; Martin J. Blaser / Mandell, Douglas, and Bennett's Principles and Practice of Infectious Diseases, ed.9 / 2020.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=John+E.+Bennett%3B+Raphael+Dolin%3B+Martin+J.+Blaser+%2F+Mandell%2C+Douglas%2C+and+Bennett%27s+Principles+and+Practice+of+Infectious+Diseases%2C+ed.9+%2F+2020.&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=>

4. Инфекционные болезни / Infectious diseases William F. Wright / Essentials of Clinical Infectious Diseases, Second Edition. / 2018.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=William+F.+Wright+%2F+Essentials+of+Clinical+Infectious+Diseases%2C+Second+Edition.+%2F+2018.&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results>

Фтизиатрия

1. Фтизиатрия / Phthiology Tuberculosis Treatment: The Search For New Drugs

2. Авторы: De Souza, Marcus V. N.B:2013.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=Tuberculosis+Treatment&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3Af201bbdb-17e6-4b3b-a115-ed586e0e9a3e>

3. Фтизиатрия / Phthiology Drug Resistant Tuberculosis : Practical Guide for Clinical Management. Laniado-Laborin, RafaelB:2015.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=2.Drug+Resistant+Tuberculosis+%3A+Practical+Guide+for+Clinical+Management&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3Ab7842b81->

4. Фтизиатрия / Phthiology Current Diagnosis of Infant Tuberculosis Infection.

Paulo Renato Zuquim AntasB:2012.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=3.Current+Diagnosis+of+Infant+Tuberculosis+Infection&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3A07a33722-27fe-40b1-8148-eb8de9>

5. Фтизиатрия / Phthiology Tuberculosis and Multidrug-resistant Tuberculosis: Epidemiology, Diagnosis, Resistance Mechanisms, Treatment Strategies and Novel Drugs. Авторы: Ahmad, Suhail; Mokaddas, EimanB: Allergies and Infectious Diseases, 2013.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=Tuberculosis+and+Multidrug-resistant+Tuberculosis%3A&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3A47909667-2be7-400c-9ed9-a8df97>

Дерматовенерология

1. Дерматовенерология / Dermatovenereology Encyclopedia of Dermatology: (6 Volume Set). Pratt, MeghanB: Dermatology--laboratory and Clinical Research, 2016

2. <https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=1.Encyclopedia+of+Dermatology%3A+%286+Volume+Set%29&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3A9ac55054-8e58-4481-9220-36ecf5e>

3. Дерматовенерология / Dermatovenereology Integrative Dermatology. Robert A. Norman; Philip D. Shenefelt; Reena N. Rupani B: Integrative Medicine Library, 2014.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=2.Integrative+Dermatology&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3A4644ad7f-715c-41db-91be-0f557260e7e3>

4. Дерматовенерология / Dermatovenereology Dermatology Research Advances. Liang, Yan-Hua B: Dermatology Research Advances, 2014, том 00002.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=3.Dermatology+Research+Advances&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3A2cd77420-8af8-4799-8d56-a854442d7895>

Балдардагы жугуштуу оорулар (инфекциялык оорулар)

1. Балдардын жугуштуу оорулары / Childhood infectious diseases Principal Infectious Diseases of Childhood, 2nd Edition. Nelles Silverthorne; C.S. Anglin; M. Shusterman B: 2018.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=1.Principal+Infectious+Diseases+of+Childhood%2C+2nd+Edition&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3Afc424a83-993f-471f-866b>

2. Балдардын жугуштуу оорулары / Childhood infectious diseases Moffet's Pediatric Infectious Diseases: A Problem-Oriented Approach. Randall Fisher; Thomas G. Boyce; Armando G. Correa B: 2017.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=2.Moffet%27s+Pediatric+Infectious+Diseases%3A+A+Problem-Oriented+Approach&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all-results&sqId=sq%3Af3fcfbc9->

3. Балдардын жугуштуу оорулары / Childhood infectious diseases Succinct Pediatrics: Evaluation and Management for Infectious Diseases and Dermatologic Disorders. Leonard G. Feld; John D. Mahan; Mary Anne Jackson B: Succinct Pediatrics, 2017, том 00002.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/results?q=3.Succinct+Pediatrics%3A+Evaluation+and+Management+for+Infectious+Diseases+and+Dermatologic+Disorders&autocorrect=y&db=nlebk%2Ce600xww&expanders=concept&limiters=None&searchMode=boolean&searchSegment=all>

Акушерлик жана гинекология

1. Susan Stephenson; Julia Dmitrieva. Obstetrics and Gynecology. Published in: Diagnostic Medical Sonography, 2023
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/civm4chcif?db=nlebk&limiters=None&q=obstetrics+%26+gynecology&searchMode=boolean>
2. E. Albert Reece; Robert L. Barbieri. Obstetrics and Gynecology : The Essentials of Clinical Care. Published in: 2010
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/d7et7rnlp5?db=nlebk&limiters=None&q=obstetrics%20%26%20gynecology&searchMode=boolean>
3. Stergios K. Doumouchtsis; S. Arulkumaran. Emergencies in Obstetrics and Gynaecology. Published in: Emergencies In, 2016
4. <https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/76kwy65ccb?db=nlebk&limiters=None&q=obstetrics%20%26%20gynecology&searchMode=Boolean>
5. Russell Vang; Anna Yemelyanova; Jeffrey D. Seidman. Differential Diagnoses in Surgical Pathology: Gynecologic Tract. Published in: Differential Diagnoses in Surgical Pathology, 2024
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/pcfwwfuflnf?db=nlebk&limiters=None&q=ZK%20%22MEDICAL%20%2F%20Gynecology%20%26%20Obstetrics%22&searchMode=boolean>
6. Linda Van Le; Victoria L. Handa. Te Linde's Operative Gynecology. Published in: 2024
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/44gsdtaozn?db=nlebk&limiters=None&q=ZK%20%22MEDICAL%20%2F%20Gynecology%20%26%20Obstetrics%22&searchMode=boolean>

Хирургия

1. EMILE HOLMAN PROFESSOR AND CHAIR. Operative Techniques in Colon and Rectal Surgery. ISBN-13: 978-1-9751-7652-5м.
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/z5rp4yunx5?db=nlebk%2Ce600xww&limiters=None&q=surgery&searchMode=boolean>
2. STEPHEN M. KAVIC, MD. Surgery for Crohn's Disease. ISBN: 978-1-63482-691-4.
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/sb2jbfvcvgz?db=nlebk%2Ce600xww&limiters=None&q=surgery&searchMode=boolean>
3. DOUGLAS J. MATHISEN, MD, CHRISTOPHER R. MORSE, MD. Thoracic surgery lung resections, bronchoplasty. ISBN 978-1-4511-9073-1.
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/h5cifzxhyn?db=nlebk%2Ce600xww&limiters=None&q=surgery&searchMode=boolean>
4. KASSANDRA SARAH. General and Abdominal Surgery: Practices, Potential Complications and Postoperative Management and Outcomes. ISBN: 978-1-63117-441-4
<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/c6iemfyf2n?db=nlebk%2Ce600xww&limiters=None&q=surgery&searchMode=boolean>
5. RUIZ-TOVAR, JAIME MD., PhD. Prophylaxis in Bariatric Surgery. ISBN:

Коммерциялык эмес билим берүү мекемеси
Окуу-илимий-өндүрүштүк комплекси
«Кыргызстан эл аралык университети»

Эл аралык Медицина мектеби
Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация программасы
560001 «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн)

978-1-53613-436-0.

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/6koqypbahn?db=nlebk%2Ce600xww&limiters=None&q=surgery&searchMode=boolean>

6. KEITH D. LILLEMÖE, MD. Master Techniques in Surgery: Hepatobiliary and Pancreatic Surgery

<https://research.ebsco.com/c/gpgny5/search/details/5kr5a3numj?db=nlebk%2Ce600xww&limiters=None&q=surgery&searchMode=boolean>.

6. Баалоо каражаттарынын фонду

6.1. Адистик боюнча жыйынтыктоочу дисциплиналар аралык комплекстүү экзамен

Экзамендин этабы	Мазмуну	Тапшырмалардын саны
Компьютердик тестирлөө	Тесттик тапшырмалар, эталондук жооптору менен электрондук алып жүрүүчүдө (программага шилтеме түрүндө) жана басма вариантында	3000 (флешкада)
Оорулуунун жанында курация	Кан жана зааранын клиникалык, биохимиялык жана иммунологиялык анализдери, ички органдардын УЗИ корутундулары, рентген сүрөттөрү, ЭКГ, ЭХОКГ, ЭГДС ж.б. жыйынтыктары	Ар бир бүтүрүүчү кафедранан 50дөн, жалпы 250 (флешкада)
Билеттер боюнча оозеки суроо	Коомдук саламаттык сактоо, эпидемиология, терапия, хирургия, педиатрия, акушерлик жана гинекология боюнча суроолор	Ар бир кафедранан 200дөн, жалпы 1000 (программада жана флешкада)

Тиркеме 1

Макулдашуу баракчасы

Окуу-административдик иштер
боюнча проректор

Муса кызы Алина

Билим берүү департаментинин
директору

Ибраева А.Т.

Декан

Азимова Г.Р.

«Терапия» кафедрасынын башчысы

Баитова Г.М.

«Хирургиялык оорулар»
кафедрасынын башчысы

Сулайманкулов Р.М.

«Коомдук саламаттыкты сактоо»
кафедрасынын башчысы

Садырбеков К.К

«Акушерство жана гинекология»
кафедрасынын башчысы

Жылкичиева Ч.С.

«Педиатрия» кафедрасынын
башчысы

Найзабекова С.Дж.

Тиркеме 3

1. **Биринчи этап** – интеграцияланган экзамен, комплекстүү тестирилөө түрүндө өткөрүлөт. Ага 5 профилдик дисциплина кирет жана жалпы 3000 тесттик тапшырманы камтыйт.

1. Эпидемиология. Коомдук саламаттык жана саламаттык сактоо.

Гигиена. Жалпы 500 тесттик тапшырма, анын ичинде:

- a) Эпидемиология, 150 (т)
- b) Коомдук саламаттык сактоо 150 (т)
- c) Гигиена. 200(т)

2. Терапия: жалпы 800 тесттик тапшырма, анын ичинде:

- a) Терапия (стационардык этап), 100(т)
- b) Амбулатордук (поликлиникалык), 100(т)
- c) Үй-бүлөлүк медицина, 150(т)
- d) Фтизиатрия, 50(т)
- e) Чондордун инфекциялык оорулары, 100(т)
- f) Неврология жана медициналык генетика, 100(т)
- g) Дерматовенерология, 50(т)
- h) Психиатрия, 50(т)
- i) Клиникалык фармакология, 50(т)
- j) Кесиптик оорулар. 50(т)

3. Педиатрия: жалпы 500 тесттик тапшырма, анын ичинде:

- a) Балдар оорулары(стационардык этап), 200(т)
- b) Амбулатордук педиатрия, 200(т)
- c) Балдар инфекциялары. 100(т)

4. Хирургия: жалпы 700 тесттик тапшырма, анын ичинде:

- a) Хирургиялык оорулар (стационардык этап), 100(т)
- b) Амбулатордук хирургия, 100(т)
- c) Анестезиология жана реанимация, 100(т)
- d) Офтальмология, 50(т)
- e) Оториноларингология, 50(т)
- f) Онкология, 50(т)
- g) Травматология, 50(т)
- h) ортопедия, 50(т)
- i) Балдар хирургиясы, 100(т)
- j) Урология. 50(т)

5. Акушерлик жана гинекология (стационардык этап жана амбулатордук этап) – 500 тесттик тапшырма.

Тест борборуна ар бир дисциплина боюнча 500–700 тесттик тапшырма берилет, жалпы саны 2900 тесттик тапшырманы түзөт. Ар бир студентке 100 тесттик тапшырма сунушталат.

Тиркеме 4

ЖОГОРКУ ЭКЗАМЕНДИН ЭКИНЧИ ЭТАБЫН ӨТКӨРҮҮ ПРОГРАММАСЫ

Практикалык көндүмдөрдү өздөштүрүү деңгээлин текшерүү объективдүү структураланган клиникалык экзамен (ОСКЭ) жана бейтаптын керебетинин жанында иштөө негизинде жүргүзүлөт.

1. Жалпы жоболор

1.1. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын (ЖМА) экинчи этабы бүтүрүүчүнүн терапиялык жана педиатриялык профилдеги дисциплиналар боюнча кесиптик компетенцияларынын калыптануу деңгээлин, ошондой эле шашылыш медициналык жардам көрсөтүү көндүмдөрүн баалоого багытталган.

1.2. ЖМАнын экинчи этабы объективдүү структураланган клиникалык экзамен (ОСКЭ) формасында, бейтаптын керебетинин жанында клиникалык баалоо элементтери менен жүргүзүлөт.

1.3. Экзамен симуляциялык окутуу борборунун базасында өткөрүлөт.

1.4. Баалоо экзамендик комиссия тарабынан бекитилген чек-листтер жана баалоо критерийлерине ылайык жүргүзүлөт.

1.5. ЖМАнын экинчи этабынын узактыгы ар бир бүтүрүүчү үчүн 45 мүнөттү түзөт.

2. ЖМАнын экинчи этабынын структурасы

ЖМАнын экинчи этабы ырааттуу уюштурулган төрт станцияны камтыйт.

2.1. 1-станция

Муляждарда жана стенддерде практикалык көндүмдөрдү объективдүү структураланган баалоо (Терапия)

Өткөрүлүүчү жер: Симуляциялык борбор, «Терапия» станциясы, 619-кабинет
Узактыгы: 10 мүнөт

Мазмуну:

- жүрөктү аускультация кылуу;
- өпкөнү аускультация кылуу;
- патологиялык аускультативдик белгилерди аныктоо;
- алынган маалыматтарды клиникалык интерпретациялоо.

2.2. 2-станция

Пациентти физикалдык текшерүү жана оорунун тарыхын интерпретациялоо негизинде диагноз коюу көндүмдөрүн практикалык баалоо

Өткөрүлүүчү жер: Палата – бейтаптын керебетинин жанында, 613-кабинет
Узактыгы: 15 мүнөт

Материалдар: терапиялык профилдеги бейтап, оорунун тарыхы, кошумча изилдөөлөрдүн жыйынтыктары (рентгенография, ЭКГ, лабораториялык анализдер):

Мазмуну:

- бейтапты физикалдык текшерүү жүргүзүү;
- негизги клиникалык синдромдорду аныктоо;
- алдын ала диагнозду формулировкалоо жана негиздөө;
- кошумча изилдөөлөрдүн жыйынтыктарын интерпретациялоо.

2.3. 3-станция

Жүрөк-өпкө реанимациясы боюнча практикалык көндүмдөрдү объективдүү структураланган баалоо

Өткөрүлүүчү жер: Симуляциялык борбор, «Шашылыш жардам» станциясы, 612-кабинет

Узактыгы: 10 мүнөт

Мазмуну:

- аң-сезимди, дем алууну жана кан айланууну баалоо;
- базалык жүрөк-өпкө реанимациясынын алгоритмин аткаруу;
- дем алуу жолдорунун өткөрүмдүүлүгүн камсыз кылуу;
- ЖӨР (СЛР) аткаруунун ырааттуулугун жана техникасын сактоо.

2.4. 4-станция

Муляждарда жана стенддерде практикалык көндүмдөрдү объективдүү структураланган баалоо (Педиатрия)

Өткөрүлүүчү жер: Симуляциялык борбор, «Педиатрия» станциясы, 609-кабинет

Узактыгы: 10 мүнөт

Мазмуну:

- баланы физикалдык текшерүү көндүмдөрүн көрсөтүү;
- патологиялык симптомдорду аныктоо;
- алынган маалыматтарды жаш өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен интерпретациялоо.

3. Экзаменди өткөрүү тартиби

3.1. Бүтүрүүчүлөрдүн станциялар ортосунда ротациясы бекитилген маршрут боюнча жүргүзүлөт.

3.2. Ар бир станциядагы тапшырманы аткаруу убактысы катуу регламенттелет.

3.3. Белгиленген убакыт өткөндөн кийин экзамен тапшыруучу тапшырманы токтотуп, экзаменатордун сигналы боюнча кийинки станцияга өтүүгө милдеттүү.

3.4. Тапшырмаларды баалоо стандартташтырылган чек-листтердин негизинде жүргүзүлөт.

4. Баалоо критерийлери

«Мыкты» баа практикалык көндүмдөр толук, ырааттуу жана катасыз аткарылганда, жыйынтыктар туура интерпретацияланганда жана кесиптик, этико-деонтологиялык нормалар сакталганда коюлат.

Коммерциялык эмес билим берүү мекемеси
Окуу-илимий-өндүрүштүк комплекси
«Кыргызстан эл аралык университети»

Эл аралык Медицина мектеби
Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация программасы
560001 «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн)

«Жакшы» баа практикалык көндүмдөр майда кемчиликтер менен аткарылганда, алар акыркы жыйынтыкка олуттуу таасир этпеген учурда, маалыматтар туура интерпретацияланып жана кесиптик нормалар сакталганда коюлат.

«Канааттандыруу» баа практикалык көндүмдөр жарым-жартылай аткарылганда, олуттуу каталар болгондо жана жыйынтыктарды интерпретациялоодо кыйынчылыктар байкалганда коюлат.

«Канааттандыруу эмес» баа практикалык көндүмдөр аткарылбаганда же туура эмес аткарылганда, клиникалык негиздүүлүк жок болгондо жана кесиптик нормалар бузулганда коюлат.

Теориялык оозеки экзамен билет боюнча

- Коомдук саламаттык сактоо жана саламаттык сактоо – 200 билет (ар бир билетте 3 суроо).

- Терапия жана педиатрия – 200 билет, анын ичинде:

Терапия боюнча 100 клиникалык кырдаалдык тапшырма

Педиатрия боюнча 100 клиникалык кырдаалдык тапшырма

Ар бир билетте 5 суроо:(2 суроо терапия боюнча,2 суроо педиатрия боюнча)

1 клиникалык кырдаалдык тапшырма (терапия же педиатрия боюнча)

- Хирургия, акушерлик жана гинекология – ар бир билетте 5 суроо.

№	Экзамен	Дисциплина	Суроолордун саны
1	Эпидемиология.	Эпидемиология	200 суроо
		Коомдук саламаттык сактоо	200 суроо
		Гигиена	200 суроо
2	Терапия + Педиатрия	Терапия	400 суроо + 100 тапшырма
		Педиатрия	400 суроо + 100 тапшырма
3	Хирургия + Акушерлик жана гинекология	Акушерлик жана гинекология	400 суроо + 100 тапшырма
		Хирургия	400 суроо + 100 тапшырма

Коммерциялык эмес билим берүү мекемеси
Окуу-илимий-өндүрүштүк комплекси
«Кыргызстан эл аралык университети»

Эл аралык Медицина мектеби
Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация программасы
560001 «Дарылоо иши» адистиги (чет өлкөлүк жарандар үчүн)

Тиркеме 5

Студентти баалоо бланкы

Экзаменатордун аты-жөнү				
Студенттин аты-жөнү				
№	Процедура	10	5	0
1	Даттануулар	3 жана андан көп	2ден аз	жок
2	Анамнез: зыяндуу адаттар, кошумча факторлор, генетика	Баары 3	2 ичинен	жок
3	Аускультация, пальпация, перкуссия	Баары 3	2 ичинен	жок
4	Алдын ала диагноз жана кошумча диагноз, татаалдашуулар	Баары 3	2 ичинен	жок
5	Текшерүү планы	5 жана андан көп	5тен аз	жок
6	Натыйжаларды интерпретациялоо	Баары	Жарымы	жок
7	Кошумча изилдөө ыкмалары	3 жана андан көп	2ден аз	жок
8	Дифференциалдык диагноз	2 нозология менен	1 нозология менен	жок
9	Акыркы диагноз, кошумча диагноз, татаалдашуулар	Баары 3	2 ичинен	жок
10	Дарылоо планы	толук, негиздөө менен	толук, бирок негиздөөсүз	жок
Жалпы балл				

Максималдык балл 100

Минималдык балл 50